١٣٤٩ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ՏԱ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ — ԵՒԿԻՐՄԻ ՄԷԿԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԷ — ՆՈՒՄԷՐՈ 2223 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 29 ՇԻՄԱԼ 1882 — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1882

ՄԷՀՄԱՌԱՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշխու Մէճմու�այը հավատիս բաղաբ վէ Եօրթու կիւնլէրինտէն մատտա հէր կիւն թաղ ու նէշր օլունաճաք տբր։
Սէնէլիւի բէշին օլարագ 200 ղրշ։
Ալթը այլըք 100 »
Թաշրալար իչին բօսթա իւճրեթի 45 ղրշ. զամմ օլունուր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Ց. Թալեան իմմինէ կէոնտէրիլիր։

Իլանաթըն 1 օրբասը պիր տէ. ֆայրդ իչին 3 ղրշ։
Իքիշէր տէֆա իչին 2 »
Իւչէր տէֆա իչին 1 »
Իլք սահիֆէսինտէ գօնսալան իլանաթ միւսթէսնա օլուպ, պէհէր սաթրը 10 ղրշ. տբր։
Թաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆին, կէոնտէրէն վէրէճէք տիր։

30 Բարա — 30 Բարա

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տաֆիլիէէ։ — Պանգ Իմբէրիալ Օթթոմանը իլանը։ — Միւթէնէվիկէ։ — Տ. Քեաթիպեան վուգուաթը։ — Սօն հավատիսլէր։ — Ճէնապը աշգ։

ՏԱՖԻԼԻՅԷ

Ռումէլի-Շարգի վիլայէթինին ահվալը տաֆիլիէէսինէ տայիր Իսթէրն Էքսբրէս ղազէթասընտա աթիտէ մուհարբէր վէ շայեանը տիգդաթ ֆէգրալար օգունմուշ տուր։ «Փիլիպէտէ մուգիմ Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլոսունունն թահրիքաթընա միւթէալլիգ օլարագ, շէհրի մէղքիւրտէն պա թէլէկրաֆ վիրուտ խտպ, բաղար իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլունան խապէրլէր թաստիգ օլունուեօրլար։ Շէօյլէքի, շիմտիքի հալտէ վիլայէթի մէղքիւրէտէ ճէրէեան իտէն ահվալ ու վէգայի, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին նաղարը տիգգաթը ճիտտիեէսինի ճէլպէ միւսայիտ օլուպ, մալիմ տիւրքի, վիլայէթի միւմթազէյի մէղքիւրէնին թէչքիլինտէն պէրու, պաղը էճնէպի բօլրթգա տիտուրլարը, մահէլլի մէղքիւրու էնթրիգալարընա մուվաֆֆէգ պուլմուշլար տբր, վէ իշպու էնթրիգալար իսէ, շիւպհէսիզ, Ալէգօ բաշանը իտարէսինէ իսիզ, Ալէգօ բաշանը իտարէսինէ իսիզ։ Հալէ իտիլմիշ օլան գավանինի մէմ։ Հալէ իտիլմիշ օլան գավանինի մէմ։ ղէքէթին մաղպուլիէթի մագսէտինէ մէպնի տէյիլ տիր։ Տիկէր թարաֆտան վալիի միւշարիլէյհ տախի իշպու նուֆուզ վէ թէէսսիրաթ միւճատէլէսի գարշըսընտա քէնտի իսթիգլալիեէթինի հագդըյլա մուհաֆազա իտտաասընտա պուլունմագտա տբր։

«Ալէգօ բաշա, ալէլ ումում պու նուֆուզլարա վէ խուսուսիյլէ քեաֆֆէսինտէն զիեատէ քիւսթախանէ օլան բանսալավիսթլիք թէէսսիրաթընա դարշը պաղէն քէնտիյի կէօսթէրէճէք տէրէճէտէ հարէքէթ իթմէքտէ օլուպ, պունտան տօյայը վալիի վիլայէթ իլէ Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլոսու միեանէսինտէ, տիմէեէլիմ ճիտտի միւնազաաթ, ֆագաթ պիր թագըմ իխթիլաֆաթ վուգու պուլմագտա տբր։ Պու սօն կիւնէրտէ իսէ, Ալէգօ բաշա իլէ Ֆիլիպէ Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլոսու արասընտա վուգու պուլան շէտիտ պիր միւնազաա միւնասէպէթիյլէ, իշլեր վէխիմ պիր սուրէթ քէսպ իթմիշլեր տիր։ Շէօյլէ քի միւնազայի մէղպուրէնին խապերի, տէրհալ Բէթրէսպուրկա թէպլիղ օլունտուղունտան, բիվաեէթէ կէօրէ, օրատա տէվայիրի հիւքիւմէթտէ հէեէճանը ադիմի մուճիպ օլմուշ, վէ պինապէրին տէրհալ Ֆիլիպէտէ Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլոսունա թալիմաթ կէոնտէրիլմիշ տիր։ Հէր նէ գատար թալիմաթը մէղքիւրէ խէֆի իսէ տէ, պունունլա պէրաբեր չէհրիմիզին պաղը տէվայիրի բօլիթիգեեսինէ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, գօնսօլոսը միւմիլէյհ՝ ալտըղը թալիմաթ իգթիզասընճա, վէ վալիի վիլայեէթ Ռուսիա նուֆուզունա դարշը խասիմանէ տավրանմագտա պէրտէվամ օլուուգճա, Ռումէլիի Շարգի մէմուրիյինին՝ վալինին իտարէսի ալէյհինտէ թահրիք իտէճէք, վէ միւշարիլէյհի՝ հիւքիւմէթինի իճրաեէ զայրը միւգթէտիր պիր հալէ գօեարագ, գաթիլէն ազլինի ինթաճ իյլէեէճէք տիր։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթինին պու թէտպիրի, խուսուսիյլէ, պիր գաշ սէնէտէն պէրու Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ Ռուսիանըն թէֆէվվիւգիւ նուֆուզունա գարշը ուղրաշան Ավսթրիանըն նուֆուզունա գարշը ի. միշ։ Պու հալ գարշըսընտա Ալէգօ բաշանը, միւթթասրֆ օլտուղու մէհարէթի բօլիթիգեեսինէ տէվլէթի մէնթպուսանը վէ վիլայեէթի «Ռումէլունուն մուհաֆազասընա ալէգատար օլան հիւքիւմէթլէրին բէյլինի պլաճաղը տէրքեար տբր։»

—Ալքիֆ բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիասէթինտէ պուլունան պիւտճէ գօմիսիօնու, իյֆայի մէմուրիեէթինճէ քէմալ կէրմի իպրաղընտա տէվամ իտիեօր։ Զրդան բաղար իրթէսի վէ սալը կիւնքի իճթիմալէրինտէ քեաֆֆէյի նէզարէթ վէ տէվայիրին մուհասէպէճիլէրի սրրա իլէ գօմիսիօնա ճէլպ օլունարագ, մէնուպ օլտուգլարը տէվայիրի հիւքիւմէթին իրատ վէ մասրաֆլարը հագդընտա քէսրիլէյէ յէ բուգատար բրգատ միշ տիր։ Գօմիսիօն պաշլըճա, Օսմանը վէ Ռուսիա մուհարէպէյի ախիրէսինտէն վէ Պերլին ահտնամէսի ահքեամընտան ինթաճ իտէն ահվալը ճէտիտ իլէ հէր պիր տայիրէեէ իսապէթ իտէն վարիտաթ վէ մէսարիֆին նիսպէթինի թէտգիգ վէ թէճէսսիս իտէճէք տիր։ Մալիեէ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրի, պիւթիւն վագթինի պիւտճէ գօմիսիօնունա հասր իյլէմէքտէ օլտուղունտան, մուամէլաթը ճարիեէնին բույեէթի իչին, քէնտիլէրի եէրինէ մուվագգաթէն տիկէր պիր զաթը թէվքիլ իթմիշլեր տիր։

—Կազէթ Էժիբսիէն զազէթասընն ալաֆ. նոյ. 1 վէ 2 թարիխի նիւսխէլէրինտէ աթիտէքի հավատիսաթ օգունմուշ տուր։

Մէարիֆի ումումիեէ նազրը թայրի բաշանը գարարը.յլա Ունսի էֆմէմլիքի Մըսրրիեէտէ մէքեաթիպ միւֆէթթիշի ումումիլիեէնէ նասպ ու թայեին գէլընմիշ տբր։

Պէյքր վէ Սինկ նամ իքի միրաբայլար, Գահիրէեէ մուվասլէթլէրինտէ, Պէյքր բաշա վէսաթաթբյա ճիհատտիեէ նազրընա թագտիմ օլունմուշլար տբր։ Պատէհու նազրը միւմիլէյհ, միւմիլէյհիմաեը խըտիվէ թագտիմ իթտիկինտէն, միւշարիլէյհ անէրի հիւսնի գապուլ իլէ, Մըսրը ժանտարմասընը՝ Էվրբանընն է՝ ալէա ժանտարմալարը.յլա ըէգապէթ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ թէնսիգ իյլէմէլէրինի թավսիեէ պուեուրմուշ տուր։

Մըսրրը իչերի թարաֆլարընտա պուլունան Պէտէվիլէրին ճիւմիճսի տէ պիւսպիթիւն ասայիշ իչինտէ օլմայրպ, Ղարպիեէ էեալէթինտէ քեային Մայիթ էլ Նասրատա, Մ. Մինա Քիրիատիս նամընտա պիր շախսա վէ ֆամիլեասընա, Պէտէվիլեր թարաֆընտան թէհտիտ վուգու պուլտուղունտան, միւմիլէյհ ցամանհուր բօլիս միւտիրինէ պիր թէլէկրաֆ չէքերէք, եարտրմ վէ հիմաեէ իսթիրհամ իյլէմիշ տիր։ Միւտիրի միւմիլէյհ տախի տէրհալ միւտիրիեէթէ վուգուի հալի պիլտիրտիկինտէն Քիրիատիս ֆամիլեասընը վէ տիկէր քեաֆֆէյի էվրբաղը եաստ Խրիսթիեան ֆամիլեասընը հիմաեէ իթմէք, վէ Պէտէվիլեր ճիւղի պիր գապահաթ իշլեմիքլէրինտէ տէրտէսթ իյլէմէք իւզրէ մէմուրլար կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Մըսրը մալիեէ գօնթրոլու մատտէսինտէն տօյայը շու էնատ ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի միեանէսինտէ իճրաի մուխապէրաթ օլունմագտա տբր։ Պու պապտէ ինկիլթէրրա իլէ Մըսրրըն մաղհարը թէվճճիհիհ օլաճաղը մաղնուն օլան թասավվուր շունտան իպարէթ տիր։ Մըսրը հիւքիւմէթի ճանիպինտէն ըէսմէն թայեին օլունաճագ օլան պիր էվրբալը գօնթրոլ մէմուրլարը եէրինէ գայիմ օլուպ, Մ-լէե Դ-ը-էրէ իւնվանընը իհրաղ իտէճէք, վէ մէճլիսի նէզարա տախիլ օլուպ, սըրֆ ումուրը մալիեէ միւթէալլիգ օլան մէսայիլտէ պէեանը ըէյ իյլէեէճէք, վէ իտարէի մախսուսէյի հայրէ օլմաեբպ շիմտիեէ գատար օլտուղու միսիլլու, սէնէ նիհաեէթինտէ քէնտի թարաֆընտան հիչ պիր բաբօրթօ նէշր իթմէեէճէք տիր։ Պունտան գաթինազար միւմիլէյհին խրտիվ հազրէթլէրիյլէ տօղրուտան տօղրուեա միւնասէպաթը ըէսմիեէսի օլմաեաճագ տբր։ Իշպու մուխապէրաթ խիթամ պուլանա գատար, ումում դօնթրոլ մէմուրլարը մէճալիսի նէզարա տախիլ օլմագտան կէրի տուրաճաղլար տբր։

—Գօնթ Տէլլա Թալլա բաշա չէնտ կիւնտէն պէրու Իսկէնտէրեէտէ պուլունմագտա տբր։ Միւմիլէյհ, հէր պիրի 110 ար քիլէտէն իպարէթ օլմագ իւզրէ, պէշ պէօլիւք բօլիս էֆրատը թէշքիլ իթմիշ տիր։ Հէր պիր պէօլիւկիւն զապիթան վէ նէֆէրատը, այնի միլլէթտէն տիր։ Բաշալի միւմիլէյհ՝ Մըսրրտա միւքէմմէլ պիր բօլիս թէշքիլի իչին թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազ իթմէքտէ օլուպ, իսկէնտերեէ վարըշլարը հիմաեէսի իչին 150 քիշիտէն իպարէթ պիր սիւարի պէօլիւկիւ տախի թէնսիգ իթմէք թասավվուրընտա պուլունմագտա տբր։

—Նոյեմբերին ալաֆր. պիրինճի կիւնիւ, սապահրն սաաթ 10 ընտա, Խրտիվ հազրէթլէրի, աբանըզ, շիմտիքի հալտէ մատամ Սթրանկֆորտուն թահթը իտարէսինտէքի խասխանէյէ թահվիլ օլմուշ օլան Ալբապինին աթիգ խանէսինէ պիր վիզիթա վիրմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրէրի՝ բիֆագաթընտա Սալէմ բաշա վէ տահա բէք չօգ զապիթլէր օլտուղու հալտէ, միւմիլէյհա մատամ Սթրանկֆորտուն թահթը նէզարէթինտէ պուլունան թէքմիլ պինաեը տօլաշմըշ, եէրլի խասթալարը պազը իֆատէլէրիյլէ թալթիֆ իթմիշ, վէ հէր պիր սալաեը, մաթպախը, էճզախանէյի, վէյհասրլ հէր թարաֆը քէօշէյի պուճագը զիեարէթ իյլէմիշ, վէ խասթալար հագդընտա իպրազ օլունան տիգգաթ վէ իթինատան տօլայը իզհարը հայրէթ պուեուրմուշլար տբր։ Ինչ պու խասթախանէ, եէրլի վէ ինկիլիզ խասթալարընը գապուլ իթմէք իւզրէ տայիմի պիր պինա օլուպ, խըտիվ իլէ տիւգ տր Դօնօկթ հաղարաթընն թահթը հիմաեէլէրինտէ պուլունաճագ տբր։

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

Տիւեունը ումումիէյի Օսմանիէեէ հասր իտիլմիշ օլան թիւթիւն, թուզ վէ վարիտաթը սայիրէ հասբլաթը գարշըլըգ օլարագ

ՊԱ. ԻՄԹԻԵԱԶԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Համիլինէ % տէ 5 ֆայիզ վէրիլմէք իւզրէ թէտավիւլէ չըգարըլաճագ 150,000 ատէտ թահվիլաթը միւմթազէնին իմզա իտիլմէսինէ տայիր իլան տբր։

Վ-ը-է-ա-Ը Դ-Ը-ա-է Դ-Հ-Լ-է Է-ա-ը-է՝ թահվիլաթը միւմթազէնին ալթը այլըգ մուամէլաթը իչին լազըմ կէլէն մէպլաղ քեամիլէն թէէտիեէ օլունանա գատար, 1881 դեկտեմբեր 20 թարիխլի շերէֆսատը պույրուլան իրատէյի սէնէյյէյի հազրէթի Բատիշահի իլէ Տիւեունը Ումումիէյի Օսմանիէեէ հասր օլունմուշ օլան բուսուսը սիթթէ վարիտաթընան հէր ալթը այլըգ հասբլաթը էվվելիէէ՝ թահվիլաթը մէղքիւրեեէ մուխասսէս օլմագ իւզրէ Պանգ էմբէրիալ Օթթօմանա իթա իթմէքլիկի թէհահիւտ իյլէր։

ՍԷՆԷՎԻ ՖԱՑԻԶ. Պէհէր ալթը այտա, եանի մարտ 13 վէ սեպտեմբեր 13 թարիխլէրտէ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ 25 ֆրանգ, Բարիստէ վէրկի վէ մասրաֆտան արի օլարագ 12 ֆրանգ 50 սանթիմ.
Լօնտրատա քէզա 10 շիլին.
Վէ Տէրսաատէթտէ ալթուն հիսապըյլա 55 ղրուշ իթա օլունաճագ տբր։

ԹԷԷՏՏԻԵԱԹ Ֆիեաթը ասլիյէսիյլէ 24 սէնէտէ,
Բարիստէ 500 ֆրանգ,
Լօնտրատա 20 լիրայի բսթէրլին,
Վէ Տէրսաատէթտէ ալթուն հիսապըյլա 55 ղրուշ։

Հէր սէնէ Փեատրվար վէ Օգոստոս այլարընտա քէշիտէ օլունաճագ գուրալար միւճիպլինճէ թէէսիիեէ գէլընաճագ տբր։

ՊԷՀԷՐ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸՆ ԹԷՏԱՎԻԼ ՖԻՑԱԹԸ 415 ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

1882 Սեպտեմբեր 13 տէ պէհէր թահվիլէ պէտէլ օլմագ իւզրէ

Գայտ իտիլտիկինտէ	50	ֆրանգ
Հէյնի թագսիմ վէ թէվզիինտէ	50	»
1882 դեկտեմբեր 10 տան 20 սինէ գատար	100	»
1883 փեատրվար 10 տան 20 սինէ գատար	100	»
1883 մարտ 10 տան 20 սինէ գատար	115	»
ՃԷՄԱՆ	415	ֆրանգ օլարագ

Պէհէր սէնէ 0/0 տէ 5 հիսապըյլա պալէատէ մուհարբէր օլան թարիխլէրին նիհաեէթինտէ ըսգօնթօ իտիէպիլմէք իւզրէ թէէտիեէ օլունաճագ տբր։

Հէյնի թագսիմ վէ թէվզիիտէ, ասհապը թահվիլաթա, քէնտիլէրինէ թէրէթթիւպ իտէն հիսսէյի թէէտիեէ վէ իյֆա իթտիրլէրինտէ, պէհէր թահվիլտէ 3 ֆրանգ 50 սանթիմ իքրամիյեէ վիրիլէճէք տիր։

Սէնէվի իրատ օլան 25 ֆրանգէն 0/0 տէ 6 նիսպէթինտէն զիեատէ ֆայիզի օլուպ, բէսէլ մալէ մահսուպէն վէրիլէճէք մէպլաղ տախի հիսապ իտիլտիքտէ, թէէտտիեաթ 0/0 տէ 7 յի կէչէճէք տիր։

Թահվիլաթը մուխասսէսէ՝ սօն թագսիթին հէյնի իթա վէ իյֆասընտա, եանի 1883 մարտտա իթա օլունաճագ, վէ ագբպինտէ կէչէճէք օգոստոս աեր գուրասընա իշթիրաք իտիլէճէք տիր։

Ֆայիզ գուրօնլարընէն վէ գուրա գագանան թահվիլաթէն պէտէլլերի, ալթուն օլարագ, Բարիս վէ Լօնտրա վէ Տէրսաատէթտէ թէէտիեէ օլունաճագլար տբր։

Իմզա իտիլէճէք իւզրէ թէտավիւլէ չըգարըլան թահվիլաթ, եէնի պիր իսթիգրազ մագամընտա ատտ օլունմայրպ, պինաեն ալէյհ տէվլէթի Այիեէ հագդընտա եէնի պիր վազիֆէ թահվիլ իթտիրմէեէճէք տիր։

Հագրգաթէն թահվիլաթը մէղքիւրէ, տիւեունը ումումիյեէ մուամէլաթընն պէթէքարար պաշլանըրմասընա տայիր օլարագ, 1881 դեկտ. 20 թարիխլի պա իրատէյի Սէնիյեէ Պանգ Էմբէրիալ Օթթօմանա վէ պու պապտէ մէնաֆիճէ հիսսէտարը պուլունանլարա թախսիս իտիլմիշ օլան 371,363 ատէտ թահվիլաթը միւմթազէնին պիր գըսմընտան մաատուտ տուր։

Իշպու իրատէ ահքեամընճա վէ միւմթազ վէ միւրաճճահ ատտ օլունմագ սուրէթիյլէ, թահվիլաթը մէղքիւրէ թէէտիեաթրնա տիւեունը ումումիեէ վարիտաթը հասբլաթընտան մէղքիւր իրատէնին 3 վէ 10 ունճու մատտէլէրինէ թէվֆիգան սէնէվի թախսիս իտիլմիշ օլան 590,000 լիրայի օսմանի, պօրճլարընը քեամիլէն մահվ օլմասընա գատար թախսիս վէ հասր իտիլմիշ տիր։ 371,363 ատէտ թահվիլաթը մէղքիւրէ պէտէլի միւշթերէքէն ալէագատար օլանլար նիզտինտէ հրֆզ իտիլմիշ տիր։

Թահվիլաթըն իմզա վէ գայտ մուամէլաթը, Տէրսաատէթտէ Պանգ Էմբէրիալ Օթթօմանա, Նոյեմբերին 14 հինճի սալը կիւնիւնիւն սաաթ 10 ունտա պաշլանրպ, այնի կիւնտէ ագշամըն սաաթ 4 կիւնտէ թէֆտէր գաբանաճագ տբր։

Գէզալիք Լօնտրա վէ Բարիստէ իմզա վէ գայտ մուամէլաթը այնի վագթտա պաշլաեաճագ տբր։

Շաեէտ իմզա իտիլէճէք թահվիլաթընն միգտարը թէտավիւլէ չըգարըլաճագ թահվիլաթըն մէճմունէ գըեասէն ֆազլա օլուրսա, իմզալար օլ նիսպէթ իւզրէ թէնզիլ իտիլէճէքլէր տիր։

Թէէեիր օլունան թէէտիեաթ իչին սէնէվի 0/0 տէ 7 ֆայիզ ալինաճագ տբր։

Թահվիլաթըն սուրէթի գապուլինէ տայիր իգթիզա իտէն մուամէլաթը ըէսմիեէ իյֆա վէ իճրա օլունաճագ տբր։

Իլք թագսիթին պէտէլի կէօնտէրիլտիքտէ, գայտ մուամէլաթը՝ մուխապէրէ թարիգի վէ մուխպիր մարիֆէթիյլէ տախի շիմտիտէն գապուլ վէ իճրա օլունապիլիր։

Տէրսաատէթ 10 Նոյ. (ալաֆ.) 1882

ՄԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ատանա վիլայէթի տէֆթէրտարը էսպագ Հաղգը պէյ էֆէնտիէ ըիւթպէի պալէա.

Էլ ճէվայիպ ղազէթասը միւտիրի Սէլիմ Ֆարէս էֆէնտիէ ըիւթպէի ուէա սընըֆը սանիսի.

Դայսէրի միւթէսարրըֆլըղը, Դարահիսարը Սահիպ միւթէսարրըֆը էսպագ Մուսթաֆա Նուրի բաշաեա.

Դըը շէհրի միւթէսարրըֆլըղը, Մուշ միւթէսարրըֆլըղընտան միւնֆասըլ Մէհէմմէտ բաշաեա.

Իշիլի միւթէսարրըֆլըղը, Լազիստան միւթէսարրըֆլըղընտան միւնֆասըլ Նէսուհի պէյ էֆէնտիէ.

Գարէհիսարը Սահիպ միւթէսարրըֆլըղը, Դըը շէհրի միւթէսարրըֆը սապագ Իպրահիմ պէյ էֆէնտիէ.

Մարտին միւթէսարրըֆլըղը, Իշիլի միւթէսարրըֆը սապագ Ցէտէ պէյէ.

Ցէրսիմ վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը, Կիւմիւլճինէ սանճաղը մուհասէպէճիսի սապագ Հալէթ պէյէ.

Նուրաի տէվլէթ թանզիմաթ տաքիրէսի մուամինլիկի, տայիրէ յի մէզքիւրէ պիրինճի սընըֆի միւլազիմլէրինտէն Ապտուլլահ պէյէ.

Պէրլին սէֆարէթի սէնիյէսի իքինճի քիթապէթի, Լօնտրա իքինճի քեաթիպի սապագ Ճէմալ պէյէ.

Բէթրէսպուրկ սէֆարէթի սէնիյէսի իքինճի քիթապէթի, Պէրլին իքինճի քեաթիպի սապագ Իհսան էֆէնտիէ.

Լօնտրա սէֆարէթի սէնիյէսի իքինճի քիթապէթի, Բէթրէսպուրկ իքինճի քեաթիպի սապագ Ֆէրիտ պէյէ.

Զաթաճա սանճաղը տախիլինտէ քեայրն Ֆիւշիւք-չէքմէճէ գազասը գայմագամլըղընա, գայմագամը սապագ Զիւհտի էֆէնտի թայէին պույրուլմուշ տուր։

—

Զապթիէե նազրը սապագ Հաֆըզ բաշա հապրէթլէրի, ժէնէրալ Պէյքեր բաշա եէրինէ ժանտարմա գումանտանլըղընա թայէին պույրուլմուշ տուր։

—

Էլ ճէվայիպ ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Թունուս հէյէթի նէզար ըիասէթինէ թայէին օլունան զաթ իլիաս բաշա օլմաեըպ, էլ-Աղիզ Պութուր բաշա իմիշ։

—

Մէքքէտէ գօյրա իլէթինին իզալէ օլունտուղունա տայիր Դահիրէ-տէն ինկիլիթէրրա սէֆարէթխանէսի-նէ թէլէկրաֆնամէլէր վիրուա իթմիշ տիր։ Հաճիլէրին պիր մահէլլտէ եը-ղըլմալարը, սըհհէթի ումումիէճէ մուղիրը օլտուղունտան, պունլարընը ագիմէթի իչին Հիճազ վալիսի թարա-ֆընտան թէտապիրի լազըմէ իթթի-խազ օլունմագտա տըր։

—

Հոկտ. 28 թարիխլէ Լօնտրատան պէր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր։

Սըր կարնէթ Վօլսէյ եախօտ տա-հա տօզրուսու լօրտ Վօլսէյ տիւ Գէր-պու քէրրէ Շարինկ Գրօսա վասըլ օլ-մուշ տուր։ Հէր նէ գատար խազդ միւ-մայլէյհի իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ իսթիգալ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, քէնտիսի թէպտիլ գըեաֆէթլէ չէհրէ տախիլ օլմագլըղը արզու իթմիշ, վէ Ցուվրտա չէհիր էմինի միւմայլէյհի իսկէլէտէ պէքլէտիկինտէն, սաղանագ կիպի եաղան եաղմուրա բաղմէն, լօրտ Վարտէն օթէլինէ կէօթիւրմիշ, վէ օրատա լօրտ Վօլսէյ՝ մուվաֆֆա-գըյեաթընտան վէ գրալիչա հաղրէթ-լէրի թարաֆընտան հագգընտա կէօս-թէրիլէն իլթիֆաթտան տօլայը թէպ-ըիք վէ մէհմունիյէթի հավի ուզուն վէ միւէսսիր պիր պէեանանամէ թագ-տիմ գըլընմըշ տըր։

Մըսըրտա Հինտիսթան ասքէրի գօ-մանտանը ժէնէրալ սըր Հէրպէրթ Մագ-ֆէրսընը տախի տիւն ագշամ Մըսըր-տան մուվասալէթ իթմիշ տիր։

Մըսըր օրտուսու էրքեանը Հարպ ըէյիսի օլուպ, խայլի կիւնտէն պէրու ավտէթ իթմիշ պուլունան ժէնէրալ սըր ճօն Ատեէ, տիւնքի ճումաա կիւ-նիւ, վօօրվիչտէ մահէլլի սըհհիեէ գօ-միթէսինին պիր հէյեէթի մէպուսէ-սինէ ճէվապէն իրատ իթտիկինութգ-տա տէմիշ տիր քի,

"Մըսըր սէֆէրինտէ տար պիր գա-նալրն քէնարլարընա վէ վասի պիր սահրանըն սինօրլարընա պիր օրտու չըգարմագ լազըմ կէլտիկի իչին, սէ-ֆէրի մէզքիւր հատտը զաթինտէ եէկ-եանէ սաեըլտա կէրէք տիր։ Պունտան պաշգա, ասքէրին վէ երզագըն պիւ-յիւք գըսմը գարաեա չըգարըլըր չը-գարըլմազ, նէլ գանալընտան իսմա-իլիէեէ գատար միմթէտ օլան արգի-եա կիթմէք վէ սահրատա ճէնկ իթ-մէք իգթիզա իթմիշ տիր։ Պու ճէնկ-լէր էսասի օլուպ, շու գատար քի ին-կիլիզ ասքէրինի՝ վագթինտէն էվվէլ հարէքէթէ մէճպուր գըլմըշլար տըր, վէ պիր թարաֆտան ինկիլթէրրատա եավաշ հարէքէթիմիզտէն վէ թէէխիւ-բաթմըզընտան տօլայը թայեիպ իտիլ-տիկիմիզ հալտէ, տիկէր թարաֆտան սեպտ. 13 տէ վուգու պուլաճագ հա-ըէքէթի թէարրուզիէյի գաթիէեէ նազարէն իլէրուեէ մուհիմմաթ վէ էր-զագ սեվգ էյլէմէք իւզրէ, կիճէ կիւն-տիւզ զայրէթիմիզի արթըրմագտա պուլունմուշուզ տուր։ Թէլ էլ Քեպիր մուհարեպէսի քիւսթախանա պիր թէ-շէպպիւս օլուպ, քէմալ էֆէնա իլէ թէհլիկէ իտիլմիշ պիր թագըմ թէ-տարիքեաթա միւհթաճ պուլունմուշ տուր, զիրա մէվզրի մէզքիւր հէր նէ գատար մուհասէրէ իտիլէպիլիր իտի իսէ տէ, տիւշմէնին բիւճաթ ի-տէրեք, պիզի՝ պիր չօգ ճէտվէլլէր իլէ գաթթ իտիլմիշ օլան Նիլլի Ցէլթասընա ճէլպ իտէճէկի, վէ սէ-ֆէրին միւտտէթի մէտիտ թէմտիտ օլունանաղը, թէճրիւպէ իլէ անլա-շըլմըշ տըր։

"Պինաէն ալէյհ սըր կարնէթ Վօ-լսէյ՝ մէվզրի մէզպուրու հիւճում-լա զապթ իթմէք, վէ Մըսըրըլարըն մուգավէմէթինի պիր համլատա մահվ իլէ մէք իւզրէ, կիճէլէյին ֆարէքէ-թէ գարար վէրմիշ տիր։ Մըսըր սէ-ֆէրի, ժէնէրալը միւմայլէյհին էհ-լիեէթ վէ մէհարէթի ասքէրիեէսինի գաթիէն իսպաթ իտիպ, սիւրաթը հարէքէթի պիւթին էվրօբանըն մուճիպի հայրէթի օլմուշ տուր։ Լա-քին պիր չէյ վար քի, ունուտուլ-մամալը տըր։ Շէօյլէ քի, մահիր ժէ-նէրալլար, մուհարեպէ բլանընը թէն-սիգ վէ թէրթիպ իտէրլէր, լա-քին է՝ն միւշքիւլ վագրթատա, հէր շէյ զապթթանա, չավուշլարա վէ ատի նէֆէրաթա մէրպութ պուլունուր։ Իմտի, պիզիմ Մըսըր սէֆէրիմիզ, հէր սընըֆ ինկիլիզ օրտուսունը՝ պիր թագըմ ֆէտա քեարլըգլարա գաթ-լանմագ, վէ սահրանըն սըճագ վէ սէյեար գումարը արասընտան եիւ-ըիւմէք ճիհէթինտէ կէօսթէրտիկի թէհամմիւլ, վէ եագընէն իթտիկի մուհարեպէլերտէ իպրազ իլէտիկի շէճաաթըյլա, կէչմիշ զէմանտա ի-տիլէն ճէնկլերտէ ինկիլթէրրա հագ-գընտա պունճա ասարլարը պուլու-նան ասասքիրէ զայրը լաեըգ օլմա-մըզընը իսպաթ էյլէմիշ տիր։"

—

Պու քէրրէ Դահիրէեէ ավտէթ իթմիշ օլան պիր Ֆրանսըզըն Ցէպա զաղէթասընա կէօնտէրտիկի պիր մէքթուպտան աթիէեքի ճիւմլէլէրի իսթիխրաճ իտէրիզ։

Ընճաղ պու թահգըգաթտան նէ՞ ֆայտէ հասըլ օլապիլիր իտի, եանի շու սըրատա նէ՞ եօլ թութուլմագ գաստիլ իտի։ Էկէրչի վուգուի հալ մատամ տը Շասլէնէ իսապէր վիրիլսէ իտի, շիպհէպիզ թէքրար ինանըլմաեարագ, պէլքի խասթաեա զարարը օլաճագ իզթիրապ վէ էնտիշէլէրէ սէպէպլիյէթ վիրիլմիշ օլունուրտու։ Մարիան՝ (քէնտի թապիրի իւզրէ սէօյ-լէեէրէք,) բարմաղընը բասթ կէլա աղաճ իլէ գապուղու արասընա վազ իթմէքտէն, նէ՝ կի-պի մաղարրաթ հասըլ օլուր օլտուղունու պիթ-թէճրիւպէ պիլիր իտի։

Հասըը մէզպուրէ էվիրիպ չէվիրիպ, իշի պիր գալըպա սօգամատրըղընտան, պու խուսուսատա պիր միւտտէթ տահա սիւքիւթ իթթիխաղընը ֆիքրինէ գօյտու։

50

Իրթէսի կիւն Մարիան Ժիլպէր՝ Պագ սօգա-ղընտա հէր կիւն գաբերմագտա օլտուղու դա-աընն նէզտինէ կիթտի իսէ տէ, մէզպուրէնին՝ պիր ազիյի օլտուղունտան, թապիպինին թավ-սիեէսի իւզրէ, Բարիս ճիվարլարընտա պիր քէօեէ նազը մէքեան իտէճէկի խապէրինի ա-լարագ, իւճրէթինի, վէ ֆէրտասը կիւն կէլ-տանը օլտուղու կիպի, ալթը բէս սօրկուճ վէ հաչալար իլէ միւզէյեէն աթլար, ճէնազէ արապասընը չէքմէքտէ օլուպ, հէր թարաֆ-տան մումլար կէօթիւրիւլմէքտէ, վէ թապութ իսէ, ատէթա տէօքմէ կիւմիւշէ պէնզէմէքտէ իտի։ Գէնճէ, պու ճէնազէնին տէֆնի իչին չօգ մէսարիֆ իտիլմիշ օլմալը տըր։

— Ամա՛յիպ, պունտա թէճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր։ — Շասլէն ֆամիլեասը զաթէն զէնկին պիր ֆամիլեա տըր, տէեու մուգապէլէ իթտի էքմէքճի։

Մարիան՝ օլ անէ տէկին պու միւքեալէմէյի ոալթ գուլագ միսաֆիրի կիպի տինլէմէքտէ իքէն, Շասլէն իսմինի իշիտիր իշիթմէզ, պաշ-տան աեաղա գատար տիթրէտի, վէ քէմալ իզ-թիրապ իլէ։

— Հա՞նկը Շասլէն ֆամիլեասընտան պահս իտիեօրսունուզ, տէեու սիւալ իթտի։

— Պուրաեա եագըն օլան վէ Սէնթ-Ինօրէ վարըշընտա միւքելլէֆ գօնագլարը պուլունան Շասլէն ֆամիլեասընտան պահս իտիեօրսում։

— Էյ Շասլէն գօնաղընտա պիրի՞մի էօլմիշ տիւր։

— Էվվէթ, ապի՛զէմ մատամ։

— Էօլէն քի՞մ տիր։

— Ցիւշէս տիր... պիչարէ զալիպա իյի պիր գատըն իմիշ... — Շիմտի իսէ, ճէնազէսինի մէզարլըղա կէօթիւրիւեօրլար։

— Ամատամ տիւշէս վէֆաթ իթմիշ հա՞... — տէտի Մարիան եիւքսէք սէտտա իլէ վէ ագլը ագիմէթի իչին Հիճազ վալիսի թարա-ֆընտան թէտապիրի լազըմէ իթթի-խազ օլունմագտա տըր։

—

Հոկտ. 28 թարիխլէ Լօնտրատան պէր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր։

Սըր կարնէթ Վօլսէյ եախօտ տա-հա տօզրուսու լօրտ Վօլսէյ տիւ Գէր-պու քէրրէ Շարինկ Գրօսա վասըլ օլ-մուշ տուր։ Հէր նէ գատար խազդ միւ-մայլէյհի իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ իսթիգալ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, քէնտիսի թէպտիլ գըեաֆէթլէ չէհրէ տախիլ օլմագլըղը արզու իթմիշ, վէ Ցուվրտա չէհիր էմինի միւմայլէյհի իսկէլէտէ պէքլէտիկինտէն, սաղանագ կիպի եաղան եաղմուրա բաղմէն, լօրտ Վարտէն օթէլինէ կէօթիւրմիշ, վէ օրատա լօրտ Վօլսէյ՝ մուվաֆֆա-գըյեաթընտան վէ գրալիչա հաղրէթ-լէրի թարաֆընտան հագգընտա կէօս-թէրիլէն իլթիֆաթտան տօլայը թէպ-ըիք վէ մէհմունիյէթի հավի ուզուն վէ միւէսսիր պիր պէեանանամէ թագ-տիմ գըլընմըշ տըր։

Մըսըրտա Հինտիսթան ասքէրի գօ-մանտանը ժէնէրալ սըր Հէրպէրթ Մագ-ֆէրսընը տախի տիւն ագշամ Մըսըր-տան մուվասալէթ իթմիշ տիր։

Մըսըր օրտուսու էրքեանը Հարպ ըէյիսի օլուպ, խայլի կիւնտէն պէրու ավտէթ իթմիշ պուլունան ժէնէրալ սըր ճօն Ատեէ, տիւնքի ճումաա կիւ-նիւ, վօօրվիչտէ մահէլլի սըհհիեէ գօ-միթէսինին պիր հէյեէթի մէպուսէ-սինէ ճէվապէն իրատ իթտիկինութգ-տա տէմիշ տիր քի,

"Մըսըր սէֆէրինտէ տար պիր գա-նալրն քէնարլարընա վէ վասի պիր սահրանըն սինօրլարընա պիր օրտու չըգարմագ լազըմ կէլտիկի իչին, սէ-ֆէրի մէզքիւր հատտը զաթինտէ եէկ-եանէ սաեըլտա կէրէք տիր։ Պունտան պաշգա, ասքէրին վէ երզագըն պիւ-յիւք գըսմը գարաեա չըգարըլըր չը-գարըլմազ, նէլ գանալընտան իսմա-իլիէեէ գատար միմթէտ օլան արգի-եա կիթմէք վէ սահրատա ճէնկ իթ-մէք իգթիզա իթմիշ տիր։ Պու ճէնկ-լէր էսասի օլուպ, շու գատար քի ին-կիլիզ ասքէրինի՝ վագթինտէն էվվէլ հարէքէթէ մէճպուր գըլըմշլար տըր, վէ պիր թարաֆտան ինկիլթէրրատա եավաշ հարէքէթիմիզտէն վէ թէէխիւ-բաթմըզընտան տօլայը թայեիպ իտիլ-տիկիմիզ հալտէ, տիկէր թարաֆտան սեպտ. 13 տէ վուգու պուլաճագ հա-ըէքէթի թէարրուզիէյի գաթիէեէ նազարէն իլէրուեէ մուհիմմաթ վէ էր-զագ սեվգ էյլէմէք իւզրէ, կիճէ կիւն-տիւզ զայրէթիմիզի արթըրմագտա պուլունմուշուզ տուր։ Թէլ էլ Քեպիր մուհարեպէսի քիւսթախանա պիր թէ-շէպպիւս օլուպ, քէմալ էֆէնա իլէ թէհլիկէ իտիլմիշ պիր թագըմ թէ-տարիքեաթա միւհթաճ պուլունմուշ տուր, զիրա մէվզրի մէզքիւր հէր նէ գատար մուհասէրէ իտիլէպիլիր իտի իսէ տէ, տիւշմէնին բիւճաթ ի-տէրեք, պիզի՝ պիր չօգ ճէտվէլլէր իլէ գաթթ իտիլմիշ օլան Նիլլի Ցէլթասընա ճէլպ իտէճէկի, վէ սէ-ֆէրին միւտտէթի մէտիտ թէմտիտ օլունանաղը, թէճրիւպէ իլէ անլա-շըլմըշ տըր։

"Պինաէն ալէյհ սըր կարնէթ Վօ-լսէյ՝ մէվզրի մէզպուրու հիւճում-լա զապթ իթմէք, վէ Մըսըրըլարըն մուգավէմէթինի պիր համլատա մահվ իլէ մէք իւզրէ, կիճէլէյին ֆարէքէ-թէ գարար վէրմիշ տիր։ Մըսըր սէ-ֆէրի, ժէնէրալը միւմայլէյհին էհ-լիեէթ վէ մէհարէթի ասքէրիեէսինի գաթիէն իսպաթ իտիպ, սիւրաթը հարէքէթի պիւթին էվրօբանըն մուճիպի հայրէթի օլմուշ տուր։ Լա-քին պիր չէյ վար քի, ունուտուլ-մամալը տըր։ Շէօյլէ քի, մահիր ժէ-նէրալլար, մուհարեպէ բլանընը թէն-սիգ վէ թէրթիպ իտէրլէր, լա-քին է՝ն միւշքիւլ վագրթատա, հէր շէյ զապթթանա, չավուշլարա վէ ատի նէֆէրաթա մէրպութ պուլունուր։ Իմտի, պիզիմ Մըսըր սէֆէրիմիզ, հէր սընըֆ ինկիլիզ օրտուսունը՝ պիր թագըմ ֆէտա քեարլըգլարա գաթ-լանմագ, վէ սահրանըն սըճագ վէ սէյեար գումարը արասընտան եիւ-ըիւմէք ճիհէթինտէ կէօսթէրտիկի թէհամմիւլ, վէ եագընէն իթտիկի մուհարեպէլերտէ իպրազ իլէտիկի շէճաաթըյլա, կէչմիշ զէմանտա ի-տիլէն ճէնկլերտէ ինկիլթէրրա հագ-գընտա պունճա ասարլարը պուլու-նան ասասքիրէ զայրը լաեըգ օլմա-մըզընը իսպաթ էյլէմիշ տիր։"

—

Պու քէրրէ Դահիրէեէ ավտէթ իթմիշ օլան պիր Ֆրանսըզըն Ցէպա զաղէթասընա կէօնտէրտիկի պիր մէքթուպտան աթիէեքի ճիւմլէլէրի իսթիխրաճ իտէրիզ։

Ընճաղ պու թահգըգաթտան նէ՞ ֆայտէ հասըլ օլապիլիր իտի, եանի շու սըրատա նէ՞ եօլ թութուլմագ գաստիլ իտի։ Էկէրչի վուգուի հալ մատամ տը Շասլէնէ իսապէր վիրիլսէ իտի, շիպհէպիզ թէքրար ինանըլմաեարագ, պէլքի խասթաեա զարարը օլաճագ իզթիրապ վէ էնտիշէլէրէ սէպէպլիյէթ վիրիլմիշ օլունուրտու։ Մարիան՝ (քէնտի թապիրի իւզրէ սէօյ-լէեէրէք,) բարմաղընը բասթ կէլա աղաճ իլէ գապուղու արասընա վազ իթմէքտէն, նէ՝ կի-պի մաղարրաթ հասըլ օլուր օլտուղունու պիթ-թէճրիւպէ պիլիր իտի։

Հասըը մէզպուրէ էվիրիպ չէվիրիպ, իշի պիր գալըպա սօգամատրըղընտան, պու խուսուսատա պիր միւտտէթ տահա սիւքիւթ իթթիխաղընը ֆիքրինէ գօյտու։

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

184

վուգու պուլտուղու կիճէ, ալաֆրանկա սա-պահրն սաաթ պիրինտէ, կապրիէլ կէչիտինի թէրք իտիպ, Միրօվէնիլ սօգաղընտա քեային քէնտի թալան իչի օտասընա կիթտի։

Վագաա մէզպուրէնին գալչկինի տէհշէթլի իղթիրապ ու էնտիշէ իսթիլա իթմիշ օլուպ, միւսթագպէլ հագգընտա գօրգմագտա իտի ի-սէ տէ, պունունլա պէրապէր մատտէ տիւգ հագգընտա օլտուղունտան, պունտան ագաէմ մագը օլան ահվալ մինասէպէթիյլէ իսթէր իս-թէմէզ սիւքիւթէ մէճպուր օլուեօրտու։ Մէր-գումէ պու սըրատա, Հանրի տը Շասլէն իլէ պիլխասսա Ատրիէն տը Լանիյի լանէթլէմէք-տէ իտի, օլ գըզը քի, գօնաղա աեադ պասար պատագ, Մարիան՝ մէզպուրէնին, մէլէք սը-ֆաթը ալթընտա չէյթանի գալպէ մալիքէ օլ-տուղունու անլամըշ իտի։

Իհթիեարէ պէպէմէ՝ պիր չարեէք սաաթ զարֆընտա պաղչէեէ կիրիպ չըգմըշ օլան վէ էվվէլճէ քէնտիսինի ֆէվգէլատէ մէրագտա պրագմըշ պուլունան ատէմին քիմ օլտուղունա տայիր արթըգ ֆիքրինի եօրմագտա օլմայրպ, մէրգումուն հէր հալտէ տիւգ օլտուղունու, վէ անճագ օ կիճէ սիսին գախըլըղընտան նաշի, մէրգումու թանըեամատըղընը քէնտինճէ գա-բարլաշըրմըշ իտի։

Տիւգ իլէ Պանշ միեանէսինտէ իսէ, շայեա-նը թէօհմէթ ատտո օլունճագ պազը միւնա-սէպաթ մէվճուտ օլտուղու հագգընտա պուն-տան պէօյլէ շիւպհէ ճայիշ օլմայրպ, չիւնքի պունուն ինքեար օլունմազ սուրէթտէ տէլիլի ֆիիլիսի մէյտանտա իտի։

Ընճաղ պու թահգըգաթտան նէ՞ ֆայտէ հասըլ օլապիլիր իտի, եանի շու սըրատա նէ՞ եօլ թութուլմագ գաստիլ իտի։ Էկէրչի վուգուի հալ մատամ տը Շասլէնէ իսապէր վիրիլսէ իտի, շիպհէպիզ թէքրար ինանըլմաեարագ, պէլքի խասթաեա զարարը օլաճագ իզթիրապ վէ էնտիշէլէրէ սէպէպլիյէթ վիրիլմիշ օլունուրտու։ Մարիան՝ (քէնտի թապիրի իւզրէ սէօյ-լէեէրէք,) բարմաղընը բասթ կէլա աղաճ իլէ գապուղու արասընա վազ իթմէքտէն, նէ՝ կի-պի մաղարրաթ հասըլ օլուր օլտուղունու պիթ-թէճրիւպէ պիլիր իտի։

Հասըը մէզպուրէ էվիրիպ չէվիրիպ, իշի պիր գալըպա սօգամատրըղընտան, պու խուսուսատա պիր միւտտէթ տահա սիւքիւթ իթթիխաղընը ֆիքրինէ գօյտու։

50

Իրթէսի կիւն Մարիան Ժիլպէր՝ Պագ սօգա-ղընտա հէր կիւն գաբերմագտա օլտուղու դա-աընն նէզտինէ կիթտի իսէ տէ, մէզպուրէնին՝ պիր ազիյի օլտուղունտան, թապիպինին թավ-սիեէսի իւզրէ, Բարիս ճիվարլարընտա պիր քէօեէ նազը մէքեան իտէճէկի խապէրինի ա-լարագ, իւճրէթինի, վէ ֆէրտասը կիւն կէլ-տանը օլտուղու կիպի, ալթը բէս սօրկուճ վէ հաչալար իլէ միւզէյեէն աթլար, ճէնազէ արապասընը չէքմէքտէ օլուպ, հէր թարաֆ-տան մումլար կէօթիւրիւլմէքտէ, վէ թապութ իսէ, ատէթա տէօքմէ կիւմիւշէ պէնզէմէքտէ իտի։ Գէնճէ, պու ճէնազէնին տէֆնի իչին չօգ մէսարիֆ իտիլմիշ օլմալը տըր։

— Ամա՛յիպ, պունտա թէճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր։ — Շասլէն ֆամիլեասը զաթէն զէնկին պիր ֆամիլեա տըր, տէեու մուգապէլէ իթտի էքմէքճի։

Մարիան՝ օլ անէ տէկին պու միւքեալէմէյի ոալթ գուլագ միսաֆիրի կիպի տինլէմէքտէ իքէն, Շասլէն իսմինի իշիտիր իշիթմէզ, պաշ-տան աեաղա գատար տիթրէտի, վէ քէմալ իզ-թիրապ իլէ։

— Հա՞նկը Շասլէն ֆամիլեասընտան պահս իտիեօրսունուզ, տէեու սիւալ իթտի։

— Պուրաեա եագըն օլան վէ Սէնթ-Ինօրէ վարըշընտա միւքելլէֆ գօնագլարը պուլունան Շասլէն ֆամիլեասընտան պահս իտիեօրսում։

— Էյ Շասլէն գօնաղընտա պիրի՞մի էօլմիշ տիւր։

— Էվվէթ, ապի՛զէմ մատամ։

— Էօլէն քի՞մ տիր։

— Ցիւշէս տիր... պիչարէ զալիպա իյի պիր գատըն իմիշ... — Շիմտի իսէ, ճէնազէսինի մէզարլըղա կէօթիւրիւեօրլար։

— Ամատամ տիւշէս վէֆաթ իթմիշ հա՞... — տէտի Մարիան եիւքսէք սէտտա իլէ վէ ագլը գրլաճագլարը միւհթէմէլ տիր։ Պիւսպիւթիւն խարապ օլմուշ օլան մահալլէլէրէ կէլինճէ, պունլար տա թամիր օլունմագ իչին, թազմինաթ մէսէլէսինին թէսվիեէսինէ պէքլէ-եօրլար։ Գալարըրմար իւղէրինտէքի երդընթրլար, մահէլլ պէ մահէլլ թօրլատըլարդընտան, ամէտչիւտ սեր-պէսթ տիր, վէ պաղը պինալարընը ալթ գաթթլարը, օլտուգճա հէյեէթի սապրգալարընը մուհաֆազա իթմիշ օլտուգլարընտան, պունլար՝ մաղա-զա եախօտ իգամէթկեահ եէրինէ գուլլանըլմագտա, լաքին պունլար բէք միւսթէսնա պուլունմագտա տըր-լար։ Գօնսօլօսլար մէյտանը սահի-հէն պիր բազար եէրի օլմուշ տուր։ Շեօյլէ քի, մահէլլի մէզպուրուն օր-թասընտա պիր թագըմ խաչապ պա-րագալար եարըլըպ, հէր նէվի էշ-եա, մէսէլա օտոուն աեագ գապլա-ընտան թա՛ ժէնէրալ Զօլսէյին վէ գրալիչա Վիդթօրիանընը պօեալը ըէ-սիմլէրինէ գատար սաթըլմագտա տըր։ Իքի պարագատա պիր ֆրան-սըզճա լիսան վէ Ադրալ Սեյմուր, Գաֆ Կարնէր, Լիանճ ֆրանսէ-անլլէ, Օ բանտ վա-տէ ֆլըթ լէվհալարըյլա պիր թա-գըմ կապինօլար պուլունմագտա՝ տըր։

Իսկէնտէրեէ խալգընը վուգուաթ-լարտան էվվէլ օլտուղու կիպի, թէ-համմիւլ օլունմազ պիր հալտէ պուլ-տում։ Արապլար պիր շէյ տիմէեօր-լար։ Գաեըգճըլար իլէ արապաճըլա-ըա նիւմէրօ վազ օլունտուղունտան, պունլարլա մուամէլաթ գօլայլաշմըշ տըր։

Մէվգիֆտէ խընճախընճ էհալի մէվ-ճուտ օլտուղու հալտէ, տապահ թրէ-նինէ լաքիպ օլմագ իւզրէ սէյիրթ-տիմ իսէ տէ, պօշ եէր պուլամատըմ։ Օթուզ պիրտէն զիեատէ վակօնու օ-լան պիր թրէն, թաշմագ տէրէճէսին-տէ տօլու իտի։ Իւշիւնճիւ սընըֆ վա-կօնլարընն չաթըը իւզէրինէ պիր խայլի նուֆուս, ատէթա պօղուլմագ տէրէճէսինտէ եէրլէշտիրիլմիշ օլտու-ղունտան սօնրա, ագըպէթ Մըսըրա վա-սըլ օլտուս։ Շու էսնատէ իսկէնտէր-եէ զարիպ պիր հալտէ օլուպ, խալգ ավտէթ իթմիշ, վէ խարապալար ա-բասընտա միւմբին մէրթէպէ եէր-լէշմիշ տիր։ Շէհրի մէզքիւրտէ, էսա-սընտան խարապ օլմուշ օլմաեան էշ-եա, սիւրաթլէ թամիր օլունմագտա տըր։ Ցահա յուլիս այը սօնլարընտա տիւմանլարը չըգտըղընը կէօրտիւ-կիւմ էքսէր սօգագլար, շիմտիտէն էվվէլլի հալի քէսպ իտիպ, էհալի իլէ մէսքիւն օլմագտա, վէ եախօտ մէսքիւն օլմագ իւզրէ պուլունմագտա տըրլար։ Շու գատար քի, պինալար ալէլ աճէլլէ թամիր իտիլտիկինտէն, բէք մազլութ օլմաեըպ, պիր կիւն տէյիլ իսէ, տիկէր պիր կիւն Լեը-տանը սօնրա, ագըպէթ Մըսըրա վա-սըլ օլտուս։ Շու էսնատէ իսկէնտէր-եէ զարիպ պիր հալտէ օլուպ, խալգ ավտէթ իթմիշ, վէ խարապալար ա-բասընտա միւմբին մէրթէպէ եէր-լէշմիշ տիր։ Շէհրի մէզքիւրտէ, էսա-սընտան խարապ օլմուշ օլմաեան էշ-եա, սիւրաթլէ թամիր օլունմագտա տըր։ Ցահա յուլիս այը սօնլարընտա տիւմանլարը չըգտըղընը կէօրտիւ-կիւմ էքսէր սօգագլար, շիմտիտէն էվվէլլի հալի քէսպ իտիպ, էհալի իլէ մէսքիւն օլմագտա, վէ եախօտ մէսքիւն օլմագ իւզրէ պուլունմագտա տըրլար։ Շու գատար քի, պինալար ալէլ աճէլլէ թամիր իտիլտիկինտէն, բէք մազլութ օլմաեըպ, պիր կիւն տէյիլ իսէ, տիկէր պիր կիւն Լեը-զլաճագլարը միւհթէմէլ տիր։ Պիւսպիւթիւն խարապ օլմուշ օլան մահալլէլէրէ կէլինճէ, պունլար տա թամիր օլունմագ իչին, թազմինաթ մէսէլէսինին թէսվիեէսինէ պէքլէ-եօրլար։ Գալարըրմար իւղէրինտէքի երդընթրլար, մահէլլ պէ մահէլլ թօրլատըլարդընտան, ամէտչիւտ սեր-պէսթ տիր, վէ պաղը պինալարընը ալթ գաթթլարը, օլտուգճա հէյեէթի սապրգալարընը մուհաֆազա իթմիշ օլտուգլարընտան, պունլար՝ մաղա-զա եախօտ իգամէթկեահ եէրինէ գուլլանըլմագտա, լաքին պունլար բէք միւսթէսնա պուլունմագտա տըր-լար։ Գօնսօլօսլար մէյտանը սահի-հէն պիր բազար եէրի օլմուշ տուր։ Շեօյլէ քի, մահէլլի մէզպուրուն օր-թասընտա պիր թագըմ խաչապ պա-րագալար եարըլըպ, հէր նէվի էշ-եա, մէսէլա օտոուն աեագ գապլա-ընտան թա՛ ժէնէրալ Զօլսէյին վէ գրալիչա Վիդթօրիանընը պօեալը ըէ-սիմլէրինէ գատար սաթըլմագտա տըր։ Իքի պարագատա պիր ֆրան-սըզճա լիսան վէ Ադրալ Սեյմուր, Գաֆ Կարնէր, Լիանճ ֆրանսէ-անլլէ, Օ բանտ վա-տէ ֆլըթ լէվհալարըյլա պիր թա-գըմ կապինօլար պուլունմագտա՝ տըր։

Իսկէնտէրեէ խալգընը վուգուաթ-լարտան էվվէլ օլտուղու կիպի, թէ-համմիւլ օլունմազ պիր հալտէ պուլ-տում։ Արապլար պիր շէյ տիմէեօր-լար։ Գաեըգճըլար իլէ արապաճըլա-ըա նիւմէրօ վազ օլունտուղունտան, պունլարլա մուամէլաթ գօլայլաշմըշ տըր։

Մէվգիֆտէ խընճախընճ էհալի մէվ-ճուտ օլտուղու հալտէ, տապահ թրէ-նինէ լաքիպ օլմագ իւզրէ սէյիրթ-տիմ իսէ տէ, պօշ եէր պուլամատըմ։ Օթուզ պիրտէն զիեատէ վակօնու օ-լան պիր թրէն, թաշմագ տէրէճէսին-տէ տօլու իտի։ Իւշիւնճիւ սընըֆ վա-կօնլարընն չաթըը իւզէրինէ պիր խայլի նուֆուս, ատէթա պօղուլմագ տէրէճէսինտէ եէրլէշտիրիլմիշ օլտու-ղունտան սօնրա, ագըպէթ Մըսըրա վա-սըլ օլտուս։ Շու էսնատէ իսկէնտէր-եէ զարիպ պիր հալտէ օլուպ, խալգ ավտէթ իթմիշ, վէ խարապալար ա-բասընտա միւմբին մէրթէպէ եէր-լէշմիշ տիր։ Շէհրի մէզքիւրտէ, էսա-սընտան խարապ օլմուշ օլմաեան էշ-եա, սիւրաթլէ թամիր օլունմագտա տըր։ Ցահա յուլիս այը սօնլարընտա տիւմանլարը չըգտըղընը կէօրտիւ-կիւմ էքսէր սօգագլար, շիմտիտէն էվվէլլի հալի քէսպ իտիպ, էհալի իլէ մէսքիւն օլմագտա, վէ եախօտ մէսքիւն օլմագ իւզրէ պուլունմագտա տըրլար։ Շու գատար քի, պինալար ալէլ աճէլլէ թամիր իտիլտիկինտէն, բէք մազլութ օլմաեըպ, պիր կիւն տէյիլ իսէ, տիկէր պիր կիւն Լեը-զլաճագլարը միւհթէմէլ տիր։ Պիւսպիւթիւն խարապ օլմուշ օլան մահալլէլէրէ կէլինճէ, պունլար տա թամիր օլունմագ իչին, թազմինաթ մէսէլէսինին թէսվիեէսինէ պէքլէ-եօրլար։ Գալարըրմար իւղէրինտէքի երդընթրլար, մահէլլ պէ մահէլլ թօրլատըլարդընտան, ամէտչիւտ սեր-պէսթ տիր, վէ պաղը պինալարընը ալթ գաթթլարը, օլտուգճա հէյեէթի սապրգալարընը մուհաֆազա իթմիշ օլտուգլարընտան, պունլար՝ մաղա-զա եախօտ իգամէթկեահ եէրինէ գուլլանըլմագտա, լաքին պունլար բէք միւսթէսնա պուլունմագտա տըր-լար։ Գօնսօլօսլար մէյտանը սահի-հէն պիր բազար եէրի օլմուշ տուր։ Շեօյլէ քի, մահէլլի մէզպուրուն օր-թասընտա պիր թագըմ խաչապ պա-րագալար եարըլըպ, հէր նէվի էշ-եա, մէսէլա օտոուն աեագ գապլա-ընտան թա՛ ժէնէրալ Զօլսէյին վէ գրալիչա Վիդթօրիանընը պօեալը ըէ-սիմլէրինէ գատար սաթըլմագտա տըր։ Իքի պարագատա պիր ֆրան-սըզճա լիսան վէ Ադրալ Սեյմուր, Գաֆ

խի ալթընտա պիր իլավէ վար տըր։ Իշպու իլավէ իլէ վափէէթին թարիխի վէ իմնա մէնէքչէ ըէնկլի միւրէքքէպլէ, հալպու քի պագիսի սիյան միւրէքքէպլէ եաղըմըշ տըր։

Եաղըլար աչըգ օլուպ, վասիեէթ-նամէ իլէ զէյլի մէվատտը՝ էմլաքա, ֆագաթ օն իքինճի մատտէ ճէնա-զէնին սուրէթի տէֆնինէ միւթէալ-լիգ պուլունմադտա տըր։ Իշպու օն իքինճի մատտէ շու մաէլտէ տիր։

Պէնիմ նաշըմ՝ տէմիրտէն պիր գա-զըգա իշար էյլէմիշ օլտուղում մա-հէլտէ Գաբրէրա օտունուլա քիւլէ թանվիլ օլունաճագ, վէ պիր չիմտիք քիւլ՝ բալանտըզ թաշընան մամուլ պիր գապ տէրունինէ գօնուլարագ, օ-բատա աֆաչա թապէր օլունան պիր աղաճըն ալթընտա գըզլարըմնան պի-ռինին գապրինէ վաղ իտիլէճէք տիր, ճէնապէմ գըրմըզը կէօմլէք կի-յինտիրիլիպ, ֆագաթ եիւղիւմ աչըգ օլաճագ տըր։ Թապութումուն եախօտ տէմիրտէն քիւչիւք պիր եաթաղըն պաշ թարաֆը չըմալ թարաֆընա վէ աեագլարը գաղըղն թարաֆընա չէվ-րիլէճէք տիր։ Եաթաղըն պաշ վէ ա-եագ թարաֆլարը տէմիր զինճիրլէր իլէ մազգութ գըլընաճագ, վէ նա-շըմ եագըրմատըգճա, վուգուի վէֆա-թըմա տայիր նէ՝ սինտիքէ վէ նէ՝ քիմնէեէ մալիւմաթ վիրիլմէեճէք տիր։

—

Օրուճ թուրմագտա քէսպի չէօ-ըէթ իթմիշ օլան մէշհուր ազգթօր Թաննէրին զէվճէսի պու տէֆա զէվ-ճինտէն այրըլմըշ, վէ էկէր պագը Ֆրանսըզ զազէթալարընն մալիւմա-թընա ինանըլմագ լազըմ կէլիր իսէ, մէզքիւր այրըլըշն սէպէպի ըէք զա-ըիպ պուլունմըշ տըր։ Շէօյլէքի Ց. Թան-նէր պիր թագըմ զարիպ նաղարիա-թը արասընտա, պիր ատէմ՝ եէտիկի եէմէքլէրտէն ֆէվգելատե միւթէ-էսսիր օլուր տէեու պիր իտտատտա տարի պուլունուրմուշ։ Մէսէլա թա-զէ ֆասուլեա՝ ինսանըն թապիաթընը խըրպըր, վէ հավուճ, մուղայիրի օլարագ ինսանը միւթէտիր գօրգագ, թասա-լը, վէ շալկամ տախի էյիքտար, նա-զիք վէ ճալիպի թէվէճճիւհ գըլար տէեու իտտատա իտէր իմիշ։ Պինա-պէրին տօգթօրը միւմանիլէյհ պու նա-զարիաթը քէնտի զէվճէսի հագգըն-տա իճրաեէ պաչլաեարագ, գարբըսը-նա պիր հաֆթա տիւզիեէ թաղէ ֆասուլեա եէտիրմէսի իւզէրինէ, մէր-գումէ ֆիլմագը խըրս ու հիտտէթ քէսպ իթմէեէ պաչլամըշ, վէ տօգ-տօր թաննէր պու թէճրիւպէսինին մուվաֆֆագըյեէթ պուլմասընտան թէչվիզ օլունարագ, պու հա-լի իսլահ իթմէք իւզրէ, պիր միւտ-տէթ տէ գարբըսընա չալկամ եէտիր-մէք իսթէտիկինտէն, մատամ թան-նէր թապիպի միւմանիլէյհին թէճ-ըիպէլերինէ իթթիպա իթմէք իս-թէմէտիկինտէն, վէ պէլքի զէվճի-նին ագըլճա զաֆիլէթէ տիւշար օլ-մասը զաննընա զահիպ օլտուղունա-ման։ Ամերիգա հիւքիւմէթինտէն, զէվճինտէն այրըլմագ բուխասաթը իս-մէմիշ, վէ իշպու բուխասաթը իսթիհ-սալէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Ցօգթօր Քեաթիպեան եաղըխանէսինին նէ սուրէթլէ աչըլմըշ օլտուղունա տայիր մա-լիւմաթ տըր։

Կէչէն սալը կիճէսի Պէյօղլու միւտ-տաիի ումումիսի Միխալաքի էֆէնտի պագը սիւալ ճէվապ վէ մալիւմաթ ախզը զրմընտա միւթէվէֆանըն խա-նէսինէ կիտերէք, եաղըխանէ օտա-սընը կէօրմէք վէ օրատա մէվճուտ օ-լան պիր թագըմ թահրիրաթը կէօզ-տէն կէչիրմէք իսթէր։

Միւթէվէֆանըն պիրատէրլէրի իլէ թէչվիւգաթ վէ ահրպպասընտան պագզլարը՝ թապիաթիլէ պէօյէ պիր հագգը թապէպե գարշը գօեամա-եաճագլարընտան, միւտտաիի ումու-մի էֆէնտի իլէ պէրապէր եաղըխա-նէ օտասընա տուխուլ իտերէր։ Օ-բատա եաղըխանէնին աչըմասը էմ-օլունտուգտա, անախթարընէրէտե օլտուղունու քիմնէ պիլմէտիկինտէն, չօգ արանըլըր իսէ տէ, պիր տիւրլիւ պուլունամազ։ Պունուն իւզէրինէ չի-լինկիր ճէլպ օլունուր, ֆագաթ հէր նէ իտիլիր իսէ, եաղըխանէյի գըր-մագարընն աչմագ միւմքիւնսիւզլիկի անլաշըլըր, վէ միւտտաիի ումումի մէղ-քիւր եաղըխանէյի մէօհիւրլէմէկէ մէճաուր օլարագ, օլ կիճէ սաաթ 7-8 սուլարընտա ավտէթ իտեր։

Ցէրտասը կիւնիւ, եանի չարշէն-պիհ սապահընը թէքրար կէլիր, վէ իքի չիլինկիր կիւճպէլա եաղըխանէ-յի աչապիտիքլէրինէ, միւթէվէ-ֆանըն պիրատէրլէրի, մահրէմտասը-լարը վէ էգճիւմէ թէչվիւգաթտան Աւետիսեան կարապետ էֆէնտի չար չէշմ իլէ եաղըխանէ տէրուինէ, վէ զուհուր խտէն պիր թագըմ էվրադ իւզէրինէ հասրը նաղարը տիգգաթ էյլէտիքլէրի հալտէ, պիր տէ իւսթ իւսթէ գօնուլմուշ օլան իւշ գըլթա մէպթուպլար իւսթիւնտէ միւմանիլէյհ Աւետիսեան կարապետ էֆէնտիեէ խիթապէն եաղըմըշ վէ գաբալը պու-լունմուշ օլան մէքթուպ կէօրիւնիւր, վէ գալտըրըլտըգտա, ալթընտա պը-ըա իլէ գօնուլմուշ օլան տիկէր իւշ մէքթուպ տախի երինէ գաբալը օ-լարագ մէյտանա չըգար։ Աւետիս-եան էֆէնտիեէ խիթապ օլան մէք-թուպ իլք տէֆա աչըլտըգտա, միւ-մանիլէյհէ վիրիլիր, վէ օգուեեուպ մաէ-լի անլաշըլտըգտա, օրատա մէվճուտ օլան խալդըն իւզէրինտէ պիր ֆէնա-լըգ, ֆէվգելաեէ մէյեեուսիյեէթ, ազիմ պիր քէտեր էսէրի միւշահէտէ գըլընարագ։ Թարիֆ օլունմազ սու-րէթտէ պէյն էլ ֆամիլեա պիր ֆէր-եատ ու ֆիդան տըր գօբար, չիւնքի մէքթուպլարը քեաֆֆէսի՝ ալաֆր-հոկտ. 29 ունճու կիւնիւ, եանի սուի գաստրն վուգու պուլտուղու չար-չէնպիհ կիւնիւնտէն իւշ կիւն էվվէլ օլան բազար ագշամը՝ պիղզաթ 8.քեա-թիպեանընն քէնտի խաթթը տէսթի իլէ եաղըլմըշ օլտուղու անլաշըլըր, պագըլըր, օգունուլուր, ինճէ ինճէ թէֆթիշ իտիլիր, վէլ հասրլ պու պապտէ հիչ պիր շէքք վէ շիւպհէ եէրի գալմազ, վէ չու վէճճ իլէ հա-գըգաթը հալ կիւն կէպի մէյտանա չըգար։

Իշպու մէքթուպլարտան իլք օլա-ընընը, եանի Աւետիսեան էֆէնտի-եէ խիթապ իտիլէնին այնէն սուրէ-թինի տիւնքի նիւսխէվիզտէ հարֆ պէ հարֆ օլարագ տէրճ վէ իլան էյլէմիշ իտիք։

Իքինճի մէքթուպ խտ։ պիրատէ-րի Մկրտիչ էֆէնտիեէ խիթապ իտիլ-միշ օլտուղու հալտէ, պիր թագըմ ֆամիլեա ումուրունա վէ մանհասէպէ թէֆէրրուաթընա այիտ պուլունմուշ իտտիկինտէն, թապիաթիլէ աեբճ օ-լունամազ, վէ իթմէք տէ նէ՝ ինսաֆ վէ նէ՝տէ քեարը ագըլ տըր։

Իւշիւնճիւ մէքթուպ Գարագաշ կա-բապեա էֆէնտիեէ խիթապ իտիլմիշ, վէ միւնտէրիճաթը՝ պիր թագըմ իլմէ միւթէալլիգ մէվատտա տայիր օլմա-սը լազ պէրապէր, միւթէվէֆանընն մա-թէրիալիսթ օլտուղունու, վէ պիր մա-թէրիալիսթին նասրլ էօլտիւիւ վէ էօլճէճէկի թաֆսիլաթընտան խալաբէթ պուլունմուշ տուր։ . . .։

Նասրլ քի տէտիք իշպու մէքթուպ-լարտան պաղըսը էրմէնի իլ հրուֆ թիւրքի իլ իպարէ, վէ ֆրանսըշճա, ֆագաթ քեաֆֆէսի Ցօգթօրուն քէն-տի խաթթը տէսթիյլէ այնի կիւնտէ վէ պիր թարիխտէ օլարագ եաղըլ-մըշլար տըր։

Պիրատէրլէրի իլէ օրատա հաղրը վէ մէվճուտ պուլունան թէչվիւգաթ վէ ահրպպասը սայիրէսինին ռիճաթ իւ-զէրինէ, զուհուրա կէլէն իշպու մէք-թուպլարը պիրէր սուրէթլէրի վի-ռիլտիքտէն օտնրա, միւտտաիի ու-մումի էֆէնտի ասրլլարընը համիլէն մահէլլինէ ավտէթ խտեր, վէ տերա-գապ կէրէք Գաստրքեէյ էհպէսին-տէն, վէ կէրէք մահալլաթը այիրէ-տէն սուի զանն թահթընտա պուլուն-տուգլարը իշին թէվգրգի վէ մահպուս օլան պիր թագըմ քէսանըն թախլիէ-յի սէպիլէրինի պա թէչէկրաֆ էմ-իտէրլէր։

Իշթէ հալի քէյֆիեէթ պու մէր-քէզտէ օլտուղու, վէ իտարէմիզճէ զաեէթ միւթէպէր պիր զաթ պին-նէֆս միւթէվէֆաեր միւմանիլէյհին խանէսինէ ազիմէթլէ թահգիգի մատ-տէ էյլէտիկի վէ պիզէ տախի մէվսու-գէն մալիւմաթ վիրտիկի թագտիրտէ, վագըթ կէճ օլմասընա բազմէն, վէ հագգըգաթը հալ իգթիզասընա նազա-ըէն չարշէնպիհ ադշամը վուգուի հա-լի միւպէյեին օլան իլավէյի մախ-սուսէմիզլէ, էնվայի զանինեաթա զահիպ օլան, վէ ֆէվգելաեէ հէ-եէճան իչինտէ պուլունան էֆրատը նասա հագիգաթը հալի պիտիրմէյի քէնտիմիզճէ մուգատտէս պիր վա-զիֆէ ատտ էյլէտիք։

Ֆագաթ թէէսսուֆ իտերիզ քի, խալգըմըզտա պագը մէրթէպէ մէշ-հուտ օլան էֆքեար պօզուգլուղու, իշպու էֆքեարը խալիսանէմիզ տիւր, լիւ մանէալար վիրէրէք, կիւեա պիզ օ իլավէյի ասրլըզ եէրտէ, եախօտ Պապը Ադիտէն կէլէն պիր էմ վէ թէէզիք, եախօտ հիճապ իլէ սէօյ-լէրիզ, պիր թէչվիգ վէ միւքեաֆաթ իւզէրինէ նէչր իթմիշիզ կէպի, պիզ-լէրի իթապ էյլէմէքտէ պուլունմուշ-լար տըր։

Պու կէպի պաթըլ էֆքեարա զա-հիպ օլանլարա եաղընըզ Մէճմուա շունու սիւալ իտէր քի, էկէրչի պու զաթլարա հէր քիմլէր իսէլեր, Ց. Քեաթիպեան վագաասընտա, կիւճէ կիտէճէք պիր շէյ կէօրիւնիւեոր իսէ, հէր քէտէն զիեատէ պու պապ-տէ իլէրի կիտէն, վէ հագգ վէ ա-տալէթին իճրասը վէ էմնիեէթ վէ ասայիշի ումումինին մուհաֆազա-սը էսասընա իսթինատէն բէք աչըգ վէ սէրթ լիսան գուլլանան Մէճմուա-նըն հալինէ տէ պիր նաղարը ինսաֆլա պագմալարը վէ հէր իշի տօղրու-լուգլա մուհաքէմէ էյլէմէլերի իգ-թիզա իտեր։ Պու պապտէ պիր մահ-ճուպիյեթ նօգթասը վար իսէ, հէր շէյտէն վէ հէր քէտէն զիեատ պիզէ այիտ տիր, չիւնքի վուգուի հալ պիզիմ իթտիկիմիզ պագը միւ-թալասայը չիւրիւթտիւ վէ թէքզիպ իթտի, պինաէն ալէյհ հէր քէտէն զիեատէ պիզ տէտիքլէրիմիզին մա-հէլլի օրնտարը իչին թէէսսիֆ ի-տիպ, մահճուպ օլմալը, վէ չու սուի գաստ մատտէսինին եալան օրմասընը արզու իթմէյի իտիք։

Հալ պու քի, մին էլ գատիմ քէն-տիմիզէ մէօլէք, էսաս, գայիտ, վա-զիֆէ վէ պաչլըճա սրֆաթ՝ հէր շէյ-տէ տօղրուլուգ վէ հագգանիյէթի խթիզամ էյլէմէյի, վէ անըն խարի-ճինտէ հիչ պիր շէյ պագմասը, հէր շէյ, հէր պէլայա, վէ տիւնեատա հէր նէ միւքեաֆաթ վէ միճաղաթ օլուրսա օլսուն մէճմուանէն վէ միւֆ-թէխիրէն գաթլանմայը ինթիհապ վէ թէրճիհ էյլէտիկիմիզտէն, հագը-գաթը հալ օրթայա չըգտը՞մը, զէր-բէ գատար շէքք վէ շիւպհէ եէրի գաշմասը մը, արթըգ նէ՝ ագըն-թըյա գարշը քիւրէք չէքէպիլիրիզ, նէ՝ կէօրիւնէն կիւնէշ ըշրընը ին-քեար, վէ նէ՝ տախի հագըգաթը հալի պիր վէճճ իլէ թէէվիզ իտէպի-լիրիզ։ Պիզիմ էհալիմիզտէն պագըլա-ը պու կիպի եալան տօլան շէյլէրի վէ ըրեա, միւտտահանէ, թէէվիզ վէ թէզվիրաթլարը պաչգա էվրագը հա-վատիստէն պէքլէսինլէր։ Մէճմուա հագգանիյէթ վէ հագըգաթ ալէյ-հինէ գըյամ իտէմէզ։ գուրու ինա-տա իսթինատէն թէանիւա իթմէք-տէ, ճէհալէթ, համագաթ, քէօր-լիւք վէ խայինլիք էսէրի վէ խպա-թը տըր։ վէ պաչգա կէօնկ տէ հիչ պիր հիւքմ ու մուհասէնաթը եօգ տուր։

Պիզիմ տինիմիզ, իմանըմըզ, իթի-գատ վէ թագրիրիմիզ, մէպլէք վէ էսասըմըզ հէր շէյտէ վէ հէր շէյտէն էվվէլ տօղրուլուղու սէվմէք, վէ անըն ինքեար գապուլ իթմէզ հիւքմիւնէ թէվֆիգան հարէքէթթ էյլէմէք տիր։

Մէճմուանընն իքի տիւրլիւ միզա-նը, գըյասը, այարը վէ տէեերի եօգ տուր։ քիմինէ այնի շէյտէ թարաֆ, քիմինէ երինէ այնի օ իշտէ զարէզ իթմէեէ, վէ հագգանիյէթի տէ շու-նուն պունուն հարէքէթինէ կէօրէ ույտուրմայա հիչ պիր սէպէպի եօգ տուր։

Հէմ պուրալարա նէ՝ հաճէթ, «Հա-լէպ օրատա իսէ, արշընն պուրատա տըր» տէմիշլէր։ Մէճմուանընն եաղտըգլա-ըընա ինանմագ, եախօտ չըգարըլան իլավէեէ հալէա եալան նաղարը իլէ պագմագ իսթէեէնլէր, միւթէվէֆա-նընն խանէսինէ կիտերէք, հալի քէյ-ֆիեէթի պիրատէրի վալէագատըրլէ-ընտէն, միւթէվէֆանընն օէվտիկի վէ էմնիյեէթ իթտիկի տօսթլարընտան վէ սօն մէքթուպլարընը խիթապ էյ-լէտիկի միւթէպէր զէվաթտան պիթ թահգիգ էթրաֆը իլէ պիւալ իլղէ-սինլէր, վէ պիւալ իլղէտիքտէն վէ հագըգաթը հալի անլատըգտան սօն-րա, արթըգ ճանլարը թէքրար իս-

---

պաչընտան կիտերէք։ — Եա՞ Բապպիմ, սիւպ-հան Ալլահ, պու նէ՞ պլուլիւք ֆէլաքէթ տիր։

Էլէնին սապըգ սիւտանասը տէրհալ տիւ-քեանտան մուֆարագաթլա, աճէլէթէն վէ նէֆէսի օսլուեարագ, գօնաղընն գաբուլունա վասըլ օլտու, վէ շիտտէթլէ գաբունուն չանը-նը չէքիկինտէն, գաբուճու գաբուեու աչտը, վէ քէմալ խսթիղրապլա։

— Վա՛յ, սէն հալէա Բարիստէ՞միսին, — տէ-տի, չիւնքի մէրդում խըզմէթքեար՝ գօնաղըն տիկէր խըզմէթքեարլարը կիպի, Մարիանը Բա-ըիստէն տիշարտա զանն իթմէքտէ խտի։

— Մատամ տիւշէսին վէֆաթը շայեասը եա-լան տըր, վէ մէղզուրէ հաեաթտա տըր, տէ-յիմի։ . . . — Ճէ՛վապ վիրինիզ, չաբուգ ճէ-վապ վիրինիզ, — տէեու պէեան իյլէսի օլ շայ-եանը հիւրմէթ գաասն։

— Հէ՛յ վահ, պէտպա՞խթ Մարիան, — տէ-եու մուգապէլէ իյլէտի գաբուճու պաչընը է-եէրէք։ — Իշիթմիշ օլտուղուն շայեա սահիհ տիր։ Էվվէլթ, մատամ վէֆաթ իթմիշ տիր, վէ պու իսէ Մ. տիւգ, Մ. Բօժէ վէ մատմուազէլ Էլէն հագգլարընտա տէհշէթլի պիր ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթ օլտուղունտան, պիչարէլէր պուն-տան տօլայը սէլ կիպի կէօզ եաշլարը տէօքիւ-եօրլար։

Մարիան տիթրէեէրէք։

— Մ. տիւգիւն էվլատլարը Բարիսէ վասըլ օլտուղը՞մը մը, տէեու սիւալ իթտիկինտէն, գա-բուճու,

— Էվվէթ, Բօժէ պու սապահ կէլտի, հալ պու քի, մատմուազէլ Էլէն կէլէլի եարըմ սաաթ տըր, տէեու ճէվապ վիրտի։

— Մատմուազէլ Էլէն ճէնազէնին արդասըն-տան կիթտի՞մի։

— Խա՛յր, զիրա պիչարէ գըզճըզազ բէք կէճ եէթիշտի։

— Նէ՞րէտե տիր։

— Մէրհումէ վալիտէսինին եաթագ օտա-սընտա օլուպ, շիպհէսիզ՝ ֆամիլեասընընն ճէ-նազէտէն ավտէթինէ ինթիզարէն տուա իտիեօր։

— Ա՜հ . . . — տէեու նիտա իթտի իհթիեա-րէ գատրն հընդրըմալարընտան նաչի սէսի գըսը-լարագ, — տիմէք քի էլէն . . . գը՛զըմ . . . պէնիմ էվլատը՛մ . . . գօնագտա տըր . . . քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ։

Մարիան՝ պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, աճէլէ-թէն նէրտիվէնլէրտէն եօգարը չըգտը, վէ «Էլէ՞ն, Էլէ՞ն» տիեէրէք, միւթէվէֆիեէնին տայիրէսինէ տախիլ օլտու։

Կէնճ գըզ հալէա տիպ չէօրմիշ օլտուղու հալտէ, քէնտիսինէ սէվկիւլիւ օլան օլսէսի իչիթտիկինտէ թանրտը, վէ սեաղա գալգա-ըագ, գօլլարընը մէղսուրէեէ տօղրու ուգա-թըպ, կէօզ եաշլարը արասընտա, բէբէլէեէրէք։

— Ա՜հ, սիւ՛տանա, վալիտէմ էօ՛ղմիշ . . . վա-լիտէճկիմ թէրքի հա՛յեաթ իթմիշ . . . վէ պէն իսէ, քէնտիսինի սօն տէֆա կէօրմէք իդպալի-նէ պիրէ նայիլ օլմասըմ, տէտի։

— Էվվէ՛թ, Բօժէ, սէ՛զկիւլիւ զըզըմ . . . Էվվէ՛թ, պէնիմ ադիզէ Էլէնիմ . . . — տէեու մուգա-դապէլէ իթտի Մարիան, Էլէնին եաշարմըշ օ-լան եանագլարընը պուս իտերէք։ — պէնիմ զաեէթլէ սէվկիւլիւ մատամըմ էօ՛ղմիշ . . . հալ պու քի պիչարէնին վուգուի վէֆաթընտան պէնիմ տախի մալիւմաթըմ պուլունմամըշ տըր . . . զիրա քէնտիսինէ սօն վազիյիֆի պէն իյ-ֆա իթմէմիշիմ տիր . . . — Հաթթա գապ-ըիսթանա կէօթիւրիւլտիւկինտէ պիլէ, պէն հաղրը պուլունամամըշըմ տըր . . . — Ընա-եօղմուսունուզ, գը՛զըմ, զէվալը վալիտէնիզ՝ ըիֆագաթընտա պէն օլմաեարագ մէղարիսթա-նա կէօթիւրիւմիշ տիւր։

Մատմուազէլ տը Շալէն՝ պու սէօզլէր իւ-զէրինէ, մուսահիպէսինէ տէհշէթամիզ պիր հայրէթ վէ իսթիղրապլա նաղար էյլէ.յիպ,

— Ոէն քի վալիտէմին եանընտան ասլա այ-ըըմազ իքէն, նա՞ըլ օլուր քի վէֆաթընտան խապէրին օլմազ, տէեու սիւալ իթտի։

— Է՛յ վահ, պէն պուրատա տէ՛յիլ իտիմ։

— Ա՜հաճ՛էպ, խասթա օլուպ, ճան վիրմէքտէ պուլունան վալիտէմին եանընտա պուլունմա-եօր մու իտին։

— Խա՛յր, պուլունմաեօրսուսմ։

— Ցիմէք քէնտիսինի թէրք իթմիշ խաին։

— Պէն քէնտիսինի թէրք իթմէմիշ իտիմ, իլլա պէնի պուրատան թարտ ու թէպիտ իթ-միշլէր իտի։

— Թարտ ու թէպի՞ա մի իթմիշլէր իտի, — տէեու թէքրարլատը կէնճ գըզ։ — Ոէնի՛ . . . պէնիմ սիւտանամըն . . . սէնի՛ քի, պէնիմ սիւտանամըն . . . սէնի՛ քի, պէնիմ իլք ատրմիարըմա ըէհպէլլիք իթտին . . . վէլլահասը սէնի՛ քի, սատագաթ վէ ուգուտիյ-եէթի չախսընտա մէրքիւզ տիրլէր, սէնի թարտ ու թէպի՞ա մի իթտիլէր։

— Էվվէ՛թ, պիր ալչագ, նալաեէրգ վէ մու-խաթարալը պիր մախուգ կիպի պէնի պուրա-տան գօվուլաբ։

— Ֆագաթ հագգընտա նէ՝ էօզիւր պուլ-տուլար։

— Պէնիմ էօզրիւմ՝ մահզա մատմուազէլ տը Լասնինին ֆիթնէ ու ֆէսատլարընը աչիքեա-ըէն կէօրմէ.ըիկիմ տիր։

— Մա՛մուազէլ տը Լասնի . . . վալիտէմին մէքթուպլարընտա ֆէվգելատե մէտհ ու սիթա-յիլէ զիքր օլունան կէնճ գը՛զ մը։

— Էվվէ՛թ, օլ մէէլունէ քի, պէն՝ քէնտի գալպի չէյթանէթինի քեշֆ իթտիկիմ հալտէ, մատամ սիւշէ՝ մէլէքէլէրէ մախսուս օլան սատէտիլիկիլէ, օնա գաբըլմըշ վէ ալտան-մըշ տըր։ — Պէն իսէ, ֆիքրիմտէն հէր կէչէնի աչիքեարէն սէօյլէտիկիմ իչին, աղզըմը գա-բատրպ, միճուտիժի տախի պու եէրտէն տէֆ իյլէտիլէր։

Էլէն՝ տէհշէթլէ տիթրէտի, վէ քէլամա տէ-վամ պիրլէ։

— Լաքին պուրատա նէ՞ վագը օլուեօրտու, վէ պիչարէ վալիտէմ չօգտան պէրու մուխա-թարայը աղիմէ իչինտէ՞մի իտի, տէտի։

— Խա՛յր, խա՛յր, վալիտէնիզին գալպ խաս-

թէրսէ, եախօտ ինսաֆ իթմէքսիզին տէֆա պիզի իթապ իթմէեէ գաթ-լանապիլիրլէր իսէ, ըէյ վէ իրատէ եինէ քէնտիլէրինին տիր։

Պիզիմ տօղրուլուգտան վէ հագը-գաթտան պաշգա պու կիպիլէրի իդ-նա վէ իսկեաթ, եախօտ հիմտէթ ու ղազապլարընը թէսքին իտէճէք պիր վաբթամըզ եօգ տուր։

Խիլէասայի քէլամտէ, եինէ պիզ հէր քէստէն զիեատէ արզու իտէր իտիք վէ արզու իթմէեէ տէ սէպէ-պիմիզ վար իտի քի, Տ. Քեաթիպեա-նըն սուի գաստը եալան օլսուն, ֆա-գաթ նէ չարէ քի, հէմ սահիհ վէ հէմ շիւպհէսիզ տիր։

Շաեէտ էկէրչի պու մէքթուպլար տա եալանա չըգար վէ սախթէ վէ ույտուրմա օլտուգլարը թէպէյեուն իտէրսէ, եինէ Ալլահ հագգը իզհար իթմին տիմէքտէն ղայրի պիր շէյ տի-եէմէյիզ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Գահիրէտէն նոյ. 9 թարիխլէ ա-լընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մը-սըր հիւքիւմէթի Ֆրանսա վէ Ինկիլ-թէրրա տէվլէթլէրինին տիբլոմաթ իդ-մէմուրլարընա պիր նօթա կէօնտէ-րիպ, մալիեէ գօնթրոլունուն լաղվ օլունտուղունու պիլորիրմիշ տիր։

Լօնտրատան տախի այնի թարիխլէ քէշիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆնա-մէտէ, Էվրօբա գօնթրոլունուն լաղվ օլունտուղունու խապէր վիրմէք իւզ-րէ, տիւէյի մուազամա գօնսօլօսլա-ըընա Մըսըր հիւքիւմէթի ճանիպին-տէն պիրէր նօթա կէօնտէրիլտիկի, Գահիրէտէն Ինկիլիզ ղաղէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտան անլա-շըլըբզր իշար օլունմուշ տուր։

Վիէննատան նոյ. 9 թարիխլէ ա-լընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ նաղա-ըէն, թարիխտէն պիր կիւն էվվէլ, սօսիալիսթլէրին պաղը էնթրիգալա-ըը սէպէպիլէ, ամէլէ վէ ասաքիր պէյնինտէ պաղը միւնաղասաթ ղու-հուրա կէլիպ, թարաֆէյնտէն չօգլար եարալանմըշ տըրլար։

Մալիեէ նազիրը Մ. տը Գալլայ ի-բրատ իթտիկի պիր նութգտա, Գարա-տաղ պէյլինին Հէրսէք-քտէ սօն իսթի-լալը թահրիք իթմիշ օլտուղունու պէեան իլլէմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

(Շէհիր էմանէթինտէն)

Սուրէթի թէշքիլի 15 իլլուլ 98 թա-րիխինտէ իլան օլունմուշ օլան խըտ-մէթ քեարան քէթխիւտասը Սուլթան Ահմէտ ճիվարընտա 119 նիւմէրօլու Լօնճա օտասընտա ուսուլը վէճճլէ խըտմէթ քեարլարա թէգքէրէ իթա ի-տէճէկինտէն, պունլար մէղքիւր օ-տաեա միւրաճաաթլա, իսմ վէ շէօհ-ըէթլէրինի տէֆթէրի մախսուսա գայա իթտիրէրէք թէգքէրլէ ալմալարը, վէ միւտտէթի մուայեէնէ զարֆընտա թէգքէրէ ալմաեանար օլտուղու հալ-տէ, խիլաֆը թէնպիհ հարէքէթլէ-րինտէն տօլայը հագգլարընտա մուա-մէլէի լազմէ իճրասը մուգաբրէր օլ-տուղու, Մէճլիսի էմանէթ գարա-ըըլլա իլան օլունուր։ 3—3

26 Թըշրինի էվվէլ, սէնէ 98

Քէղ

Զընբարա քեաղրը	տէսթէ	40
կազ սանտըղ	ատէտ	24
իւսթիւբիւ	գըյեէ	360
Ռուղէնի զէյթ	»	1080
Ցօն եաղը	»	600
Բէնպէ	»	20
Իսբավլա	»	6
Մատէն քէօմիւրիւ	թօնօ	720

Քեաղրտխանէ սու մաքինասը իչին պիր սէնէլիք օլարագ մուպաեաասը-նա լուզում կէօրիւնէն պալէատէ մու-հարրէր էշեանընը միւնագասասը տէր-տէսթի իճրա օլուպ, կէլէճէք թըշ-ըինի սանինին 1 ինճի բաղար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէ-կինտէն, իթաեէ թալիպ օլանլարընը քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր եէվմի մէղ-քիւրէ գատար Շէհիր էմանէթի մէճ-լիսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

27 Թըշրինի էվվէլ, սէնէ 98

2—3

(Աչար վէ աղնամ էմանէթինտէն)

Եաֆա վէ Անթալիա վէ Ֆէնքէ վէ Անտալի վէ Պարթըն վէ Ագչէ շէհ-ըի վէ Իյնէպօլու վէ Եալօվա իսկէլէ-ըինտէն Տէրսաատէթէ վէ Կիրիտէ Հանիա իսկէլէսինէ նաղլ օլունաճագ մալիւմ էլ միքեալ զէխայիրին նա-վուլլարը տէրտէսթի միւնգասա օ-լուպ հըլուլ իտէճէք թըշրինի սանիի ըումինին ալթընճը ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ գարարը վիրիլէճէկինտէն, զիքր օլունան գախայիրին մէղքիւր իսկէլէլէրտէն նագլինէ թալէպ օլան-լարըն շէրայիթի միւնագասայը ան-լամագ իւզրէ եէվմի մէղքիւրուն ին-գըզասընտան էվվէլ մալիյէ խազինէ-յի ճէլիլէսինտէ աչար վէ աղնամ է-մանէթի տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

25 Թըշրինի էվվէլ 98

3—3

(Թօքխանէի ամիրէտէն)

Թօքհանէյի ամիրէ մէվճուտաթըն-ան թախմինէն 3278 գըյա ճէֆտիտ բիրինճ թալաշը իլէ 1186 գըյա բի-րինճ չուպուգ վէ 1395 գըյա բիրինճ քիլիչէ 1138 գըյա նուհաս արայի-շի վէ 11,546 գըյա թաբա թալաշը վէ 3848 գըյա թօր թալաշը վէ 2443 գըյա նուհաս բոյրա վէ 196 գըյա նուհասը սիդլ պօրմա գօվանընը ֆի-րուխթի լաղըմ կէլտիկինտէն թէգար-ըուր իտէճէք ֆիյաթըյլա պահասը մէճիտիեէ 19 ղուրուշ հիսապիլէ բէ-շինէն Թօքխանէի Ամիրէ խազինէսինէ թէսլիմօլունուպ նիհայէթի թարիխի գօնթրաթօտան պիր այա գատար գալաբրմագ վէ մէսարիֆի նագլեեէ վէ սայիրէսի թալիպլինէ այիտ օլմագ շարթի վէ շէրայիթի սայիրէսի իլէ թարիխի իլանտան թըշրինի սանիի ըումինին պիրինճի բաղար իրթէսի կիւնիւնէ գատար միւզայիտէսի իճրա օլունարագ, եէվմի մէղքիւրաէ գա-ըարը գաթիլէրի վիրիլէճէկի կիպի, իրթէսի սալը կիւնիւ տախի եիւզտէ 5 զամմի գապուլ օլունաճաղընտան, պունլարըն իչթիրասընը թալիպ օլան-լէրին զիքր օլունան կիւնլէրին սաաթ 10ա գատար թօքհանէ յի ամիրէ մէճ-լիսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

25 Թըշրինի էվվէլ, 98

2—3

ՄՈՒԱԼԼԻՄ

Իճմալը գօնսէյա վէ Ռիւեէլլէտ լիմանը

Ֆրանսէյ

Միրիլլիեն

Զիյրի հիմաեէյի ճէնապը Միւլիւքանէտէ պուլունան Մէքթէպի այիի հուգուգ վէ Զէյրէք վէ Գարթան բաշա բիւյտիեէլէրի

Ֆրանսըզ լիսանը մուալլիմ

ՄԷՀԷՄՄԷՏ ԱՖԻՖ

ՃԻ-ՎԻ ՆԻ-ԴԷՍ— 1

Ֆիեաթը 60 բարա տըր։

Մէրքէզի Թէվզիի Օգճուլար պա-շընտա Սարաֆիմ էֆէնտի գրաաթ-խանէսէնտէ տիր։

Թիւրք վէ Ֆրանսըզ լիսանլարընճա տէրքեար օլան մալիւմաթը միւքէմ մէլէսի իլէ մալիւմ վէ մէշհուր պուլունան միւմայիլէյհ Մէհէմմէտ Ռաֆիֆ էֆէնտինին իշպու էսէրի, ա-լել ումում մէքթէպ շակիրտանը ի-չին բէք ֆայտալի, վէ զաեէթ սու-հուլէթլի օլմաղլէ, մուալլիմ է-ֆէնտիլէրին վէ մէքթէպ թալէպէլէ-րինին խասսէթէն նազարը տիգգաթ-արընը տավէթ իտէրիզ։

Մէճմուայը Հավատիսին պիր սէ-նէլիք նիւսխէլէրի ճիլտլէնմիշ օլարագ սաթըլմագտա օլտուղունան, թա-լիպ օլան զէվաթըն մաթպաաամըզա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆիյ 2 լիրա

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՕՐԻՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 9 Նոյեմ.

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	102-7/16
Էսհամը ումումի այրլար	12-5/8
» » գաբանտը	12-3/4
65 իսթիգրազը	15-1/2
69 »	13-3/4
71 »	70-3/4
72 » (Պօնտիւ Թրէզօր)	25-
73 »	12-1/4
Օսմանլը պանդասը	21-1/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	69-3/4
» իսթիեազը (շրմէնտր.)	71-5/8
Տէվլէթի Ալիյէնին 77 իսթիգ.	-
Տարբա սանիեէ	70-
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիգրազը	92-
Մաճարիսթան էսհամը	102-3/8
Գամպիօ Բարիզ	25-20

Բարիզ 9 Նոյեմ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3%	114-42 1/2
» » 5%	115-
Էսհամը ումումիյէ այրլարը	12-62 1/2
» » գաբանտը	12-47 1/2
65 իսթիգրազը	75
69 »	65-
73 »	61-
Ռումէլի շրմէնտրֆ. թահվի.	55-50
Օսմանլը պանդասը	783-75
Գրէտի Լիոնէ	617-50
Ռուս ֆօնտսու 5% (1877)	89 3/4
Ռուսիանընն շարդ իսթիգր.	
Իթալիա ֆօնտսու	88-95
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	352-50
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-23

Բարիզ (Պուլվար) 9 Նոյեմ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 5%	114-73 1/2
Էսհամը ումումիյէ	12-30

Վիէննա 9 Նոյեմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-50
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվի.	26-50

ՂԱԼԱԹԱ ՕՐԻՍԱՍԸ

Էսհ.ումմ. հոկտ. 28 ագշամ գր.	13-37
» » հոկտ. 29 սապահ աչ.	13-26
» » էն եիւքսէք	-
» » էն աշաղը	-
» » սաաթ 5 տէ	13-25
63 իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	76-
65 » (Մութօն) 6% ֆ.	79-
69 » (Բինար) 6% ֆ.	71-
72 » (Պօն տիւ Թրէզօր)	25-75
73 » (Բինար) 6% ֆ.	65-
Ռումէլի շրմէնարֆէր	55-
Բաբօր ղուրուշ	57-
Հէվալէսիզ »	30-
Ագճէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6%	7-
Օսմէթէ ժէնէրալ	6%	5-15
Իսթանպօլ պանդասը		9-
Օսմէթէ Օթման		4- 6
Թրամվայ 5%	(Գ. Ֆ.)	335-
Լավրիօմ (մատէն)		195-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը Լէռլը 100 ղուրուշտան	Ղշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	110- 7
Ֆրանսըզ ալթունու	87-31
Բօլ	90- 5
Գրիմից ալթունու	51-20
Պէյազ մէճիտիյէ	107-38
Մէթալիք	204-
Պէշլիք	208-
Ալթընըզ	124-30
Պագըր	700-
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	913-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1030-
Էն աշաղը	1030-
Սաաթ 5 տէ	1030-

ԷՃԶԱԽԱՆԷ-ԱԹԹԱՐԻԵԷ

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

Պ-ՈՐԷԵ ՆԷՂԱՐԵՐԻ ԾԵԼԷԼՈՒ ԵՎ ԲԱՅՐԸՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼԵՐԸՆ ԵՒՍԷՐ ԵՕՐԻՆԱԿՆԵՐԷՐԻ ՄԷՆԵՐԻՆ ՀԻՄԱ-ԳԻ-

—

Իսթանպօլտա Եէնի Ճամի Հավլիսինտէ Նօ. 27

—

Կէրէք բայրթախթտա վէ կէրէք վիլաեաթտա պուլունան բէք չօգ միւշթէրիլէրիմին հագգը աճիզիտէ տայիմա արթմագտա օլան էմ-նիյէթինի սալիհէ չըգարմագ իւզրէ, քէնտիլէրինէ թէսհիլաթը միւ-քէմմէլէյ թէկմին իտէպիլէճէք սուրէթտէ պու քէրրէ միւնասէպա-թըմը թէվսի իթմիշ օլտուղումու, բաղպէթլու էհալիեէ իլան իթմէքլէ քէսպի ֆայդա իլլէրիմ։

Մաղազամտա մէվճուտ օլան քեաֆֆէյի էմթաաեր պէրթաֆսիլթաա-տատ իթմէքսիզին, չու գատարը պէեանլէ իքթիֆա իլլէրիմքի, նէգ-տիմտէ հէր նէվի մամուլաթը քիմեէվիեէ վէ իսբէչարիեէ, մէշրուպաթ, վէ սայիրէ, հէր նէվի ալէաթը ճէրրահիեէ վէ ֆօթօկրաֆիեէ, (մատէն-տէն, ճամտան, պիլլօրտան վէ գօմէլաթիքտէն) էտէվաթ վէ տիկէր մէվատտ վէ սայիրէ պուլունտուղու կիպի, մատէն սուլարը տախի մէվճուտ տըր։ Պունարտան մատատա, թօքտան վէ բէրաքէնտէ էն ա-լէա մօրինա պալըդ եաղը վէ էն նէֆիս գօգուլու մատտէլէր պուլունուր։

Իշպու քեաֆֆէյի էմթաա՝ թէքմիլ էվրօբանընն էն մէշհուր մալլէրի օլուպ, ֆիեաթլարը տախի զաեէթ էհվէն տիր։

Պունտան գամթինաղար միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմ, պալէատէ պէեան օլունան էմթանընն էն ալէա ճինտէն օլտուղունու թագտիր իթմիշ օլտուգլարը կիպի, ըէյէթարընն թէրթիպինտէքի սիւրաթ վէ տօղրուլուղու տախի անլամըշ պունտուգլարը ճիհէթլէ, քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէքլէ միֆթէխիր օլտուղում խալգըն էմնիյէթինէ մագհար օլապիլէճէքլիկիմէ, խուսուսը մէգպուր իւմիտպախշ պիր սէպէպ տիմէք տիր։

Հէր կիւն միւհթաճ օլանլարա պագմագ իւզրէ, զաեէթ թէճրիպէ-քեար օլան բէք չօգ ամթըպալա էճզախանէմէ մէնսուպ պուլունմագտա տըրլար։

Տօգթօր Ժան Թէօտորիտէս, քէլէվվել, հէր կիւն սաաթ 4տէն 9ա գատար էճզախանէմտէ պուլունուր, վէ ճիւմաա կիւնլէրի սապահտան ագշամա գատար մէճճանէն խասթալարա պագար։

Բայրթախթըն չու եա պու թապիպին իգամէթինին մահէլլի հագ-գընտա, իշպու էճզախանէտէն մալիւմաթ ալընը։

Իտարէխանէմիզտէ հէր մէմալիք իչին սիրարըշլար գապուլ օլունուր։

ԻՏԱՐԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1882 սէնէսի Հոկտ. 1 ինճի ճումաա կիւնիւնտէն իթիպարէն Իտարէի Մախսուսէ վաբօրլարընընն վագթը հարէքէթլէրի.

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բաղար Լիմանէրէն հարաւ Ադալար մանէրէրէն
Բէօբրիւ-ե

1 30	Պիյիւք Ատատան Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը Բէօբրիւ.
1 45	Բէնտիքտէն Գարթալ Պէյիւք ատա Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։ —Պէյիւք Ատատան սաաթ 3 30ա—
7 30	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պէյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։ Պէյիւք Ատատան սաաթ 8 15*

Բէօբրիւ-ե Ադալար մանէրէ

3 30	Գընալը., Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէյիւք ատա, Գարթալ Բէնտիք*
9 15	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի։ Պ.Ատա
10 15	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պէյիւք ատա։

Բաղար Լիմանէրէ Ադալար մանէրէն
Բէօբրիւ-ե

1 15	Պէյիւք ատա Հէյպէլի.
1 30	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա. Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։
8 —	Բէնտիքտէն Գարթալ Պէյիւք ատա Հէյպէլի. Պուրկազ. Գընալը. Գարթալ քէյ։

Բէօբրիւ-ե Ադալար մանէրէ

5 30	Գարթալ քէյ։ Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի. Պ. ատա Գարթալ։ Բէնտիք։
9 45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։
11 —	Տօղրու Պ Ատա։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իվէր էշԷրէքէրի էրիրլարընա Դիրեկտօրէք Եէնիքէյ Եէօվէյ Եէքերլէր
Բէօբրիւտէն

1 15	Իզմիտ հարէքէթ իտէն գաթարա Ն.2
5 45	Պիլա թէսատիւֆ 6
7 50	Իզմիտ կիտէն 8
10 35	Բէնտիք բիտէն

*Իշ պու սէֆերլէր ճումալարը Գարը քէյէ ողբայաճագ տըր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱՏԱՌ

2 45	Բէնտիքտէն կէլէն	Ն. 1 գաթ
4 25	Իզմիտտէն կէլէն	Ն. 3 գաթ.
8 30	Պիլա թէսատիւֆ	
11	Իզմիտտէն կէլէն	Ն. 3 գաթ.

—

ԳԱՏԸ ԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

Բաղար Լիմանէրէ

Բէօբրիւտէն	Գարը վէյլէնտէն
1 15	1 15
2 —	2 —
2 45	2 45
3 30	3 30
4 30	4 30
5 30	5 30
9 —	9 —
9 45	9 45
10 30	10 30
11 15	11 15
12 —	12* —

Բաղար Լիմանէրէն հարաւ

Բէօբրիւտէն	Գարը վէյլէնտէն
1 30	1 30
2 30	2 30
3 30	3 30
4 30	4 30
5 30	5 30
8 45	8 45
10 —	10 —
11 —	11 —
12 —	12* —

—

ՄԱԳՐԻԲԼՅՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ՕնէվԼԷ Մաբէլէվէյլէրէն Բէօբրիւյ Լէրա օլունաճաք սէֆէր

1 30	Մաբքի քէյլունէն Սամաթիա Գումգաբու Բէօբրիւ։

Բէօբրիւտէն Մաբէլէվէյլէրէ

10 45	Բէօբրիւտէն Գումգաբու Սամաթիա Մաբքի քէյ։

Բաղար Լիմանէրէ Մաբէլէվէյլէրէն Բէօբրիւտէ

1 30	Մաբքիքէյ Սամաթիա Գումգաբու։

Բաղար Լիմանէրէ Բէօբրիւտէն Մաբէլէվէյլէրէ

10 45	Գումգաբու Սամաթիա Մաբքիքէյ։

Իշպու սէֆէր Ֆէնէր պաղչէսի Թրէնինէ միւ-սաաբի օլմագ իւզրէ Հայտար Բ. օղբայաճագ։

Բէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլարը այնէն պիլեէթ ալըր, պիլեէթ եէրինէ բարա ալմալա-ըը քիւլլէն մէշու տուր։ Միւթէճասբրլարը պէր մուճիպի թալիմաթ չէտիտէն մէսուլ տուր։ Պինանէ ալէյհ վաբօրա բարքով օլաճագ զէվաթըն քէօբրիւտէն ալիմէթլէրինտէ պիլեէթլէ-րինի իսկէլէտէն, վէ հինի ավտէթլէրինտէ Գարը գարեեէտ իսկէլէսինտէն մատատա, վաբօր-լար տերուինտէ պիլեէթլէրինի ալմալարը միւսթէրճա տըր։

Աէշամլարը քէօբրիւտէն սաաթ 9 45 տէ Ատալարա, վէ սաաթ 11 վէ 12 տէ Գարը քէյլիւնէ հարէքէթի իտէն վաբօրատա ճիւրմի պէյիւք վէ եօլճուլարը իլլաճ իտեր տէրէ-ճէտէ օլան եիւք վէ էշա գապուլ օլունմաեաճագ տըր։

Ց. ԹՕԼԱՅԵԱՆ